

BIULETYN INFORMACYJNY

Nr 25 - styczeń 2019

ISSN 2300-4347

80-850 Gdańsk, ul. Rajska 6 ♦ tel. +48 58 321 84 84 ♦ www.gdansk.enot.pl ♦ e-mail: sekretariat@gdansk.enot.pl

Pomorskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych NOT w Gdańsku

**KONFERENCJA
ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ W OPIECE
MEDYCZNEJ - dokąd zmierzamy? str. 25**

Spis treści

Kalendarium	2	Konkurs o Pomorską Nagrodę Jakości—nabór wniosków Zakończony	15
Wydarzenia		Loża Ekspertów	
Prezydent Paweł Adamowicz 1965-2019	3	Propozycje Zmian Istniejącego Modelu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Kierunku GOZ—cz. II	16
Informacja GSS—punkt zbiórki	3	Klub Technika NOT	24
Co nas czeka w 2019 roku?	4	Materiały konferencyjne „Zarządzanie jakością w opiece medycznej. Dokąd zmierzamy?”	
Trans - Europejski Korytarz Transportowy		Program doskonalenia jakości - rok po wdrożeniu w podmiotach leczniczych podległych SWP	26
Północ – Południe	5	Rola Samorządu Zawodowego w systemie zdrowia	27
Z życia Pomorskiej Rady		Rola Państwowej Inspekcji Sanitarnej w podnoszeniu jakości opieki medycznej	28
Uroczyste spotkanie z okazji 100- lecia Odzyskania Niepodległości	7	„Just culture” jako czynnik służący bezpieczeństwu pacjenta i jakości w opiece medycznej	29
Nadzwyczajne posiedzenie Pomorskiej Rady	8	Samorząd Zawodowy w sprawowaniu pieczy nad należy-tym wykonywaniem zawodów Pielęgniarki i Położnej ..	30
Trwa XLV edycja Olimpiady Wiedzy Technicznej	8	Medycyna Wrażliwa Kulturowo	31
Stowarzyszenia Naukowo -Techniczne			
Stowarzyszenie Elektryków Polskich.....	9		
Stowarzyszenie Geodetów Polskich.....	13		
Jakość w pomorskim			
Smog a innowacyjna (eko)jakość	14		

Kalendarium

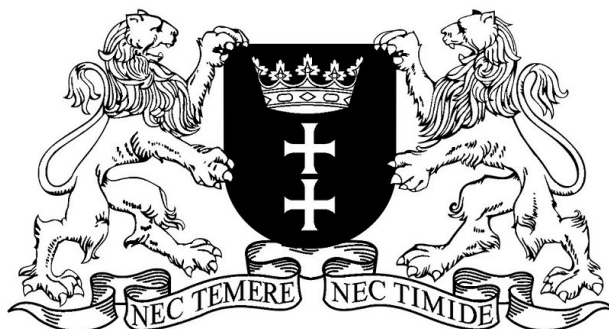
9 listopada – spotkanie komitetu organizacyjnego konferencji Zarządzanie jakością w opiece medycznej	20 grudnia – wigilia Pracodawców Pomorza
14 listopada – uroczyste spotkanie Rady powiązane z obchodami 100- lecia odzyskania niepodległości	21 grudnia - spotkanie świąteczne pracowników Pomorskiej Rady
22 listopada – spotkanie komitetu organizacyjnego konferencji Zarządzanie jakością w opiece medycznej	08 stycznia – Olimpiada Widzy Technicznej- zawody II stopnia (okręgowe)
27 listopada – Klub Technika – zwiedzanie Zakładu Utylizacyjnego sp. z o.o.	15 stycznia - szkolenie dla uczestników XXII edycji konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości
28 listopada - posiedzenie Zarządu Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku	20 stycznia - spotkanie świąteczno- noworoczne FSNT NOT w Warszawie
3 grudnia – szkolenie SGP	22 stycznia – II szkolenie dla uczestników XXII edycji konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości
6 grudnia - spotkanie opłatkowe SEP	24 stycznia – Konferencja: Zarządzanie jakością w opiece medycznej
13 grudnia - posiedzenie Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku	30 stycznia – posiedzenie Zarządu Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku
13 grudnia – LII Dzień Seniora	31 stycznia - spotkanie jubileuszowe z okazji 70-lecia Odziału PZITB w Gdańsku
17 grudnia – posiedzenie Zarządu SITK	
18 grudnia – walne zebranie KLTPP	
18 grudnia – posiedzenie Zarządu SITWM	

Prezydent Paweł Adamowicz 1965-2019

W poniedziałek 14 stycznia 2019 roku zmarł Prezydent Miasta Gdańska Pan Paweł Adamowicz. Tragiczna śmierć Prezydenta jest wielką stratą dla naszego miasta i wstrząsającym, smutnym przeżyciem dla jego mieszkańców.

Przez ponad 20 lat sprawowania urzędu, poznaliśmy Pana Prezydenta jako osobę zaangażowaną i podejmującą wiele działań dla rozwoju naszego miasta.

Mieliśmy okazję wielokrotnie współpracować i razem realizować projekty, których celem była edukacja młodzieży, popularyzacja techniki oraz działania zmierzające do podniesienia jakości życia Gdańszczan. Prezydent Paweł Adamowicz wielokrotnie wspierał nas autorytetem swojego urzędu, udzielając patronatu organizowanym przez nas konkursom i konferencjom, a także realizując postulat Pomorskiej Rady dotyczący powołania zespołu doradczego, zajmującego się transportem.

Jesteśmy wdzięczni za wieloletnią obecność Pana Prezydenta w naszej działalności i możliwość współpracy. Na zawsze pozostanie On obecny w naszych wspomnieniach.

Cześć jego pamięci !

Zarząd Pomorskiej Rady

Punkt zbiórki artykułów wyposażenia wnętrz w Domu Technika

Od listopada br. Gdańska Spółdzielnia Socjalna uruchomiła w Nowym Porcie sklep charytatywny „Z dobrej ręki”, który oferować będzie m.in.: dekoracje, bibeloty, naczynia, szkło, porcelanę, kryształ, lampy, zegary, tekstylia, ale też biżuterię, torebki i apaszki.

Gdańska Spółdzielnia Socjalna poszukuje darczyńców, którzy chcieliby przekazać nowe lub używane przedmioty związane z szeroko rozumianym wyposażeniem wnętrz - jak każdy sklep charytatywny, „Z dobrej ręki” sprzedawać będzie wyłącznie towar, który bezpłatnie przekazą chętni.

Celem przedsięwzięcia jest utworzenie miejsc pracy i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych. Wpisując się w tę ideę, Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku utworzyła w Domu Technika stały punkt zbiórki— **zapraszamy chętnych darczyńców do przynoszenia przedmiotów do Domu Technika, I piętro pok. 101 w dni powszednie w godz. 8.00-16.00**

**Sklep charytatywny
Z dobrej ręki**

UL. WOLNOŚCI 11 • NOWY PORT

TEL. (58) 341-33-78

www.gss.org.pl

BW

Wydarzenia

Co nas czeka w 2019 roku?

dr inż. Jan Bogusławski
Wiceprezes Zarządu
PR FSNT NOT w Gdańsku

Przewiduje się, że dynamika wzrostu PKB Polski wyniesie w roku 2019 3,9%, wobec spodziewanej w roku 2018 4,7%. Koniunktura gospodarcza Polski jest mocno zależna od koniunktury europejskiej i światowej a Świat w roku 2019 czeka spowolnienie.

Firmy najbardziej obawiają się braku **wykwalfikowanych pracowników**, rosnących kosztów ich wynagradzania, obciążeń na rzecz budżetu i zmienności prawa. Dwa miliony osób w wieku produkcyjnym wyemigrowało z Polski do innych krajów w poszukiwaniu lepiej płatnej pracy a przez wielu przybyszów z Ukrainy, Białorusi a nawet z Nepalu i Indii praca w niskopłatnych sektorach jest traktowana jako tymczasowa. Ponadto, ze względu na zmieniające się potrzeby gospodarki i konieczność jej unowocześniania, obserwuje się narastający deficyt w grupie pracowników o wysokich kwalifikacjach zawodowych.

Wzrost **cen energii** zwiększy koszty przedsiębiorstw. Koszty energii będą rosły i będą wysokie w porównaniu z państwami sąsiadującymi, jeśli Polska nie zdecyduje się na energię odnawialną lub jądrową.

Wzrost cen energii spowoduje też wzrost inflacji.

Hurtowe ceny energii elektrycznej wzrosły w 2018 roku w Polsce o 60 – 70%, a zmonopolizowanie sektora wytwarzania energii elektrycznej ułatwia przeliczanie kosztów na odbiorców przemysłowych. Oczywistym skutkiem wzrostu cen energii jest pogorszenie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na rynku Unii Europejskiej, a jego konkurencyjność na rynkach globalnych też się pogarsza. W lipcu 2018 koszt MWh wynosił w Polsce dla dużego odbiorcy ok 69 Euro, w Czechach 57 Euro, w Niemczech natomiast 38 Euro, dzięki rozbudowanym rekompensatom. Regulacje unijne dopuszczają rekompensowanie odbiorcom wzrostu cen energii wynikające z polityki klimatyzacyjnej, jednak nie będzie to mogło trwać w nieskończoność.

Konieczna jest **modernizacja gospodarki i rozwój energetyki odnawialnej** w dużej i małej skali.

Tu konieczne będą inwestycje, przede wszystkim prywatne – spodziewane jest „odbicie” w nich w roku 2019 po słabych latach 2016, 2017 i 2018.

Otoczenie międzynarodowe, czynniki zewnętrzne nie będą sprzyjać polskim przedsiębiorcom – przemysł za-

chodnioeuropejski spowalnia, niejasne są warunki Brexitu, nastąpiła zmiana w polityce USA, które zaczynają traktować Unię Europejską jak wroga na równi z Chinami.

Przewidywane do wprowadzenia w 2019 roku **regulacje prawne** będą miały istotne znaczenie dla przedsiębiorstw:

- zmiany w rozliczaniu kosztów użytkowania samochodu osobowego mają charakter fiskalny i mają na celu zwiększenie wpływów budżetowych;
- obniżenie stawki podatku CIT dla małych podatników (których przychody nie przekroczą 1,2 mln Euro/rok) z 15% do 9%;
- preferencyjne opodatkowanie (5%) dochodów uzyskiwanych z praw własności intelektualnej, które są chronione np. na podstawie patentu (Innovation Box). Celem jest zwiększenie i wzmocnienie konkurencyjności Polski na arenie międzynarodowej;
- zmiany w ordynacji podatkowej zwiększają ryzyko biznesowe polegające na kwestionowaniu transakcji korzystnych podatkowo;
- Trybunał Konstytucyjny uznał natomiast, że przyjęta przez Sejm RP ustawa znosząca górny limit składek na ZUS (górną granicę – 30 x przeciętne wynagrodzenie) jest niezgodna z Konstytucją. Zniesienie limitu składek na ZUS skutkowałoby ograniczeniem wpływów do samorządów i Narodowego Funduszu Zdrowia.
- tworzone są Pracownicze Plany Kapitałowe w celu systematycznego gromadzenia oszczędności przez pracowników z przeznaczeniem na wypłatę pieniędzy po 60 roku życia. Składki będą finansowane przez pracodawcę (1,5%) i pracownika (2%). Problemem będzie niski poziom oszczędności gospodarstw domowych;
- w nowej ustawie o rynku pracy pojawia się **Fundusz Podnoszenia Kompetencji i Kwalifikacji**. Ustawa przyniesie pozytywne regulacje także dla cudzoziemców. Jest to ważne wobec otwarcia granicy Niemiec dla Ukraińców, gdyż należy się spodziewać, że ok. 1,5 mln z nich zatrudnionych w Polsce tam się przeniesie. (Dz.Bałt.20.12.2018) Istnieje konieczność uatrakcyjnienia naszego kraju jako kraju docelowego wyboru przez osoby z kwalifikacjami.

Nowa ustawa o **związkach zawodowych** przyniesie negatywne skutki dla przedsiębiorców zwiększając koszty utrzymania i ochrony etatów związkowych. Jest ona skomplikowana i nieprzystająca do zasad gospodarki rynkowej.

Przewidywane zmiany w **reformie kształcenia zawodowego** mają na celu dostosowanie systemu kształcenia do efektywniejszej współpracy szkół z pracodawcami. Zmiany te oceniane są pozytywnie i idą w dobrym kierunku ale są zdecydowanie niewystarczające.

Podobnie proponowane rozwiązania w Ustawie 2.0 (**reforma szkolnictwa wyższego**) idą w kierunku projekcyjnej oceny działalności szkół wyższych i indywidualnych naukowców i oceniane są jako pozytywne. Tworzą one warunki do lepszej współpracy uczelni z biznesem. Jednak ustawa zawiera przepisy dyskryminujące uczelnie niepubliczne i mogące przyczynić się do obniżenia konkurencyjności sektora szkolnictwa wyższego.

W zakresie **Rady Dialogu Społecznego (RDS)** ocenia się, że

nowe rozwiązania nie będą sprzyjać jakości tworzonego prawa, gdyż m.in. nie uzyskano prawa do konsultacji projektów poselskich i senatorskich.

Powyższe refleksje pochodzą z informacji usłyszanych na spotkaniu z panią Henryką Bochniarz, Prezydentem Konfederacji Lewiatan w dniu 04 grudnia 2018 w siedzibie „Pracodawców Pomorza” w Gdańsku oraz z materiałów źródłowych. Zainteresowanym (osobom) być może pomogą te refleksje do wyrobienia sobie własnego poglądu w tym temacie „ulokowanym” w obszarze od skrajnego optymizmu ekipy rządzącej Polską do skrajnego pesymizmu opozycji.

Źródła:

1. *Polska 2019. Wyzwania światowe, prognozy gospodarcze, nowe przepisy.* Wyd. Lewiatan
2. *Dziennik Bałtycki, TVP, PR*

Trans - Europejski Korytarz Transportowy Północ – Południe

dr inż. Jan Bogusławski
Wiceprezes Zarządu
PR FSNT NOT w Gdańsku

W dniach 6-7 grudnia 2018 w hotelu Mercure w Gdyni odbyło się V Forum korytarza Bałtyk- Adriatyk.

Forum jest platformą współpracy i spójnego rozwoju korytarzy Baltic Link i Bałtyk- Adriatyk w oparciu o autostrady morskie (1). Wizji tej służy połączenie promowe Karlskrona – Gdynia.

Otwarcia Forum dokonał Ryszard Świlski, Wicemarszałek Województwa Pomorskiego, Prezes Stowarzyszenia Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk-Adriatyk.

Kluczowe ustalenia i rekomendacje Miasta Gdyni w projekcie TENTacle (2) przedstawił Ryszard Toczek dyrektor Wydziału Współpracy i Analiz Samorządowych Urzędu Miasta Gdyni.

W wystąpieniach przedstawiono aktualny status korytarza Bałtyk- Adriatyk, stan realizacji projektu TENTacle przy czym strefą oddziaływania objęto Szlak Bursztynowy (szlak rzeki Wisły (E 40) – Baltic Link oraz korytarz rzeki Odry (E 30) jako komponentu korytarza Bałtyk – Adriatyk.

Przedstawiciele województw i organizacji leżących w strefie oddziaływania Korytarza przedstawili:

- aktualny stan realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych (sieci transportowe, węzły intermodalne), szanse

- i zagrożenia;
- potencjał rzeki Wisły (w tym drogi wodnej E 40 Morze Bałtyckie – Morze Czarne) jako komponentu korytarza Bałtyk – Adriatyk;
- projekt Via Carpatia i konieczność jej nawiązania do

(1) „Autostrada morska” – nowy instrument unijnej polityki transportowej .Pojęcie to pojawiło się w roku 2004 i oznacza drogę morską powiązaną z portami bez kongestii z dobrą infrastrukturą, oferujące wysokiej jakości usługi z dobrymi połączeniami intermodalnymi do sieci transportowej w głębi lądu.

(2)TENTacle - Projekt flagowy Programu Regionu Morza Bałtyckiego, prowadzony przez region Blekinge (2016-2019) mający na celu wykorzystanie potencjału korytarzy sieci bazowej TEN-T na rzecz dobrobytu, rozwoju i spójności.

portów Gdańska i Gdyni;

- realizacja i planowany rozwój infrastruktury transportowej korytarza Bałtyk – Adriatyk w portach morskich Gdyni, Gdańska, Szczecina i Świnoujścia;

Przedstawiciele Baltic Link Association omówili stan realizacji przedsięwzięć na odcinku Oslo-Karlskrona.

Wypowiadano się także na temat planowanego przekopu przez Mierzeję Wiślaną i perspektyw rozwojowych portu elbląskiego, niestety pod nieobecność przedstawicieli Elbląga.

Z prezentacji wynika wyraźny postęp w zakresie rozwoju (modernizacji) układów transportu kolejowego i drogowego natomiast istnieją w dalszym ciągu zaniedbania (wieloletnie) w zakresie utrzymania funkcji transportowych żeglugi śródlądowej, w szczególności dotyczy to Wisły ale także i Odry w nieco mniejszym stopniu.

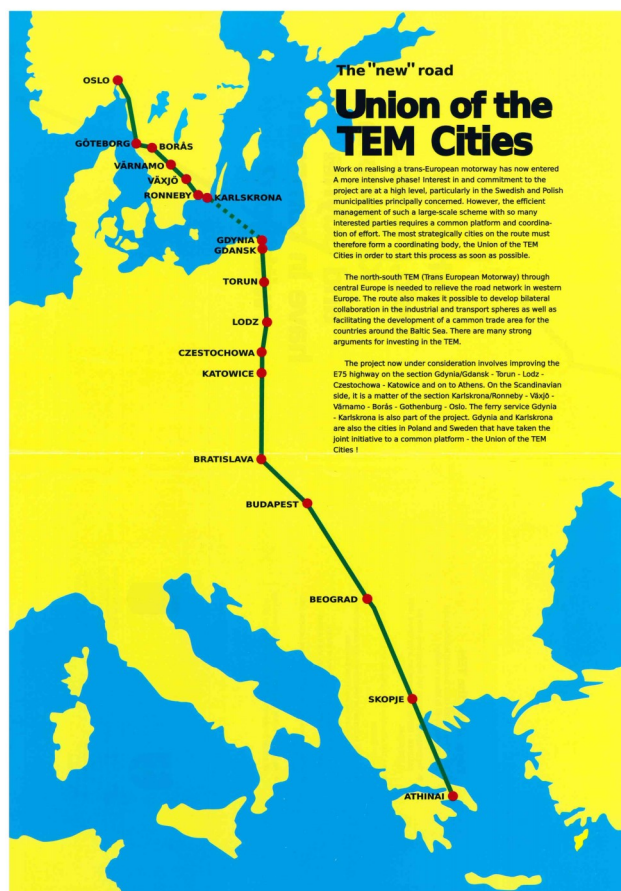
Budowa Korytarza Bałtyk–Adriatyk do 2030 roku na terenie Polski obejmie 183 projekty transportowe, o szacunkowej wartości ok. 23 mld Euro. Korzyści z realizacji tych projektów, a także innych projektów Korytarza, realizowanych poza granicami Polski, są wielokrotnie wyższe.

W Gdyni przewiduje się realizację poważnych przedsięwzięć:

- realizację nowego terminala promowego w sąsiedztwie historycznego Dworca Morskiego i Śródmieścia Gdyni (już rozpoczęta);
- pogłębienie akwenu portowego (z 13,5m do 16,5m) co wiąże się z wzmocnieniem niektórych nabrzeży;
- powiększenie obrotnicy dla statków (średnica zwiększona zostanie z 385m do 450m);
- przebudowę (modernizację) układu torów kolejowych w tym rozbudowa stacji obsługującej BCT (Baltic Container Terminal);

W planach (zamierzeniach) rozwojowych portu gdyńskiego przewidziana jest budowa portu zewnętrznego (dawniej rejon III) który ma być terminalem kontenerowym, który zwiększy zdolność przeładunkową portu do 2,3 – 2,5 mln TEU/rok, zatrudniającym ok. 700 pracowników. Uwzględniając operatorów w głębi kraju, stworzy to ok. 4200 miejsc pracy. To zamierzenie ma ścisły związek z planowanym przedłużeniem ulicy Washingtona i ulicą Nową Węglową, projektowaną na obszarze torów kolejowych obsługujących niegdyś załadunki węgla z Mola Węglowego.

Idea budowy korytarza Północ – Południe pojawiła się już w latach 1928 - 1932, niedługo po powstaniu miasta Gdyni. Powiązany z korytarzem projekt kompleksowej sieci Trans-European Transit Network (TEN-T), odżył w początku lat siedemdziesiątych. W 1972 roku rządy Polski i Węgier zwróciły się do ONZ z wnioskiem o pomoc w przygotowaniu projektu Transeuropejskiej Autostrady Północ – Południe (TAP-P). Między innymi w powiązaniu z tym projektem powstał ONZ –towski program stypendiów szko-

leniowych dla projektantów drogowych z Polski (United Nations Development Program Fellowship).

W roku 1978 wykonano w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego (BPBK) w Gdańsku „Studium techniczno-ekonomiczne powiązań Transeuropejskiej Autostrady Północ – Południe z portami Gdańska i Gdyni” (główny projektant Jan Bogusławski). Studium to było wdrażane do realizacji w kolejnych fazach dokumentacji. W Gdyni dla Trasy Kwiatkowskiego.

W roku 1979 BPBK i Biuro Projektów Kolejowych opracowały „Studium przebudowy i modernizacji ciągów transportowych dla portu gdyńskiego”. Uwzględniło ono budowę portu zewnętrznego (rejon III). W pracy tej zespołem drogowym kierował Jan Bogusławski a zespołem kolejowym Aleksander Szewczyk.

V Forum Korytarza Bałtyk – Adriatyk było kolejnym krokiem umożliwiającym powstanie platformy współpracy dla rozwoju połączeń Korytarza z innymi korytarzami sieci bazowej w rejonie Morza Bałtyckiego.

Źródła:

1. „Żegluga łączy” Europejski wymiar korytarza Baltic Link. Autor- Ryszard Toczek, UM Gdynia
2. MEMORANDUM KOMITETU STERUJĄCEGO porozumienia samorządowego dla korytarza Bałtyk – Adriatyk. Gdynia 11 czerwca 2018

Z życia Pomorskiej Rady

Uroczyste spotkanie z okazji 100- lecia Odzyskania Niepodległości

mgr Barbara Wiśniewska
PR FSNT NOT w Gdańsku

Z inicjatywy Prezes Pomorskiej Rady Prof. dr hab. inż. Bożenny Kawalec- Pietrenko, w dniu 14 listopada odbyło się spotkanie przedstawicieli wszystkich Stowarzyszeń PR FSNT NOT w Gdańsku. Do Sali Teatralnej Domu Technika, na zaproszenie Pani Prezes, przybyło blisko 70 osób.

Zamysłem Pani Prezes było podkreślenie roli techniki i wkładu inżynierów w rozwój techniki w ostatnich 100 latach w Polsce i uczczenie ich dorobku, dlatego na spotkanie zostały przygotowane 3 referaty.

Prezes Bożenna Kawalec- Pietrenko wygłosiła odczyt na temat: „Stulecie – kształcenie inżynierów”, w którym poruszyła zarówno historyczny jak i aktualny aspekt kształcenia technicznego: począwszy od filozofii, która przyświecała początkom kształcenia technicznego aż po obowiązujące obecnie standardy kształcenia, innowacyjne trendy i dążenie do doskonałości procesu edukacji. Nie sposób było przy tej okazji nie wspomnieć sylwetek dwóch najwybitniejszych inżynierów: Eugeniusza Kwiatkowskiego oraz Ignacego Mościckiego, których dorobek po dzień dzisiejszy jest znaczącą pozycją w historii techniki.

Rozwój systemu transportu w Metropolii Trójmiasta to temat, który w swoim wystąpieniu poruszył Wiceprezes Zarządu, dr inż. Jan Bogusławski. Słuchacze mieli okazję przyrzeć się syntetycznie przedstawionej historii odbudowy systemu transportu i budowania kompleksowej tkanki transportowej w Trójmieście. Prelekcja okraszona była znaczną ilością zdjęć, dzięki którym unaocznione zostały ogromne zmiany w wyglądzie i funkcjonowaniu Trójmiasta: przebudowa, możliwość swobodnego przemieszczania się i rozwój.

„Innowacje czynnikiem wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw” to tytuł referatu Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, Rzecznika Patentowego inż. Tadeusza Wilczarskiego. Podczas swojego wystąpienia, inż. Tadeusz Wilczarski przybliżył słuchaczom osiągnięcia i uregulowania prawne wprowadzone w latach 1918-2018. Znamienym jest, że w tym czasie Urząd Patentowy przyjął 1 mln 200 tys. zgłoszeń, rejestrując ponad 60 tys. wzorów użytkowych, 23 tys. wzorów przemysłowych, oraz ok. 300 tys. znaków towarowych.

Po zakończeniu prelekcji Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku wręczyła nagrody przyznane w pierwszej edycji Konkursu na Najlepsze Prace Dyplomowe i Magisterskie w Obszarze Nauk Technicznych.

Laureatkami Konkursu zostały:

Laureatką nagrody I ° została Pani Aleksandra Jereczek, autorka pracy inżynierskiej, obronionej na Wydziale Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej, pt.: „Zbadanie możliwości symulacyjnych środowiska „mininet” pod kątem wsparcia protokołów NETCONF i RESTCONF”.

Laureatką nagrody II ° została Pani Dominika Krzyszczyk, autorka pracy inżynierskiej, obronionej na Międzywydziałowym Kierunku Studiów Inżynieria Biomedyczna Politechniki Gdańskiej, pt.: „Wirtualna proteza ramienia”.

Podsumowaniem części oficjalnej było wygłoszenie przez Pana Zbigniewa Koziarza, Członka Koła Seniorów SGP, wiersza, napisanego specjalnie na Jubileusz - utwór poniżej.

Po części oficjalnej, w Sali Inżynierów odbył się uroczysty obiad z lampką wina, podczas którego zebrani mieli okazję w kularowych rozmowach wymienić poglądy i odświeżyć przyjaźnię. W kolejnym wydaniu Biuletynu opublikujemy treść referatów.

Kochana Ojczyzna

Niech nam żyje dziś ! - Sto lat ! Polski Niepodległej !

Wydobytej z otchłani zaborów, zdeptanej i zaborcom podległej,

Wyrwanej mocą ducha naszych Przywódców światłych, upartych i niezłomnych. Okupionej walką i krwią Polaków dzielnych, odważnych i niepokornych.

Legiony Polskie, które latem w 14 - tym z Oleandrów Krakowskich poszły na Warszawę,

Tocząc z Rosją zawzięte bitwy i potyczki krwawe,

Również zimą niezwykle ciężkie boje w polskich Karpatach,

Przeszły przez znoj, krew, rany i śmierć w trudnych frontowych tarapatkach.

A potem walka o Lwów, tej każdej polskiej piędzi ziemia święta, Broniły
 Jej niezłomnie i z oddaniem życia Polskie Orłęta, Powstrzymując
 bohatersko rosyjskie i ukraińskie wojenne bezprawie,
 Jeden z Orłąt „Nieznany Żołnierz", do dziś z honorami leży w grobie w Warszawie.
 Znów rok 1920, bitwa o Warszawę, jej obrona to cud nad Wisłą,
 Tutaj zakusy panowania nad światem bolszewickim przysły,
 Obrona Polski i świata to dzieło Polskich zwykłych Bohaterów,
 20 lat później z zemsty w Katyniu, ruscy wymordowali 20 tysięcy polskich oficerów.
 Napadł nas w 39-tym, wróg niemiecki, za sprawą Hitlera,
 Totalnie chciał zniszczyć Polskę i Polaków- do dziś nas to uwiera,
 Jednak dopadła ich klęska i rozpadł się cyniczny, zwycięstwa obraz skruchy,
 Za swe zbrodnie i napaść, pozostało im potępienie i klątwa osobistej pokuty.
 Oddał nas Roosevelt i Churchill w Jaltcie , Stalinowi na pożarcie,
 Więc po wojnie ruscy lat 50 mordowali, gnębili i okradali nas uparcie,
 Wielkość strat Polski po wojnie, pozostaje nadal liczbą nieznaną, Jednak
 mamy dziś swobodę od ruskich i naszą wolną i kochaną.
 Kochajmy Ją i pamiętajmy !, że wolności Polski zawsze trzeba bronić,
 Umacniać przyjazne sojusze aby od wrogów umieć się osłonić,
 W kraju wzmacniać jedność starań o wewnętrzną siłę racji,
 Dobrych rządów, zgody, prawa i zasady demokracji.
 Niechaj czyni i krew Legionistów, Lwowskich Orłąt i Żołnierzy Warszawskiego Cudu,
 Żołnierzy z Oksywia, spod Mławy, Bzury, z AK i powstańczego trudu,
 Oficerów z Katynia, żołnierzy z Lenino, Tobruku, Messyny i Monte Cassino, Lotników
 z RAF-u , marynary z Atlantyku, w naszej pamięci niech nigdy nie zaginą.
 Dzisiaj dumnie powiewa na swobodnym wietrze nasza flaga biało - czerwona,
 A na niej na białego orła głowie lśni złocista polskich królów korona,
 Te 100 lat Polski to powód do wielkiego Polaków i Ojczyzny święta,
 To duma nasza i chluba i niech każdy Polak o tym codziennie pamięta!

*Autor: Zbigniew Koziarz Członek
 Koła Seniorów SGP
 Gdynia, 29.09.2018 r.*

Dziękując Autorowi za wzruszający utwór, pamiętajmy też o innych polach bitew jak na przykład Wał Pomorski (3,1 tys. poległych), Nysa Łużycka i Szprewa (3,4 tys. poległych).

Zespół Redakcyjny

Nadzwyczajne posiedzenie Pomorskiej Rady

13 grudnia odbyło się posiedzenie nadzwyczajne Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku.

Posiedzenie rozpoczęło się udziałem w części oficjalnej obchodów LII Dnia Seniora. W uroczystości wziął udział Wiceprezes Zarządu Głównego FSNT NOT, Pan Kamil Wójcik.

Po części oficjalnej Seniorzy udali się na poczęstunek, natomiast Członkowie Rady rozpoczęli posiedzenie z

udziałem Wiceprezesa Zarządu Głównego.

Członkowie Rady mieli okazję wysłuchać propozycji współpracy z kierowaną przez Pana Kamila Wójcika spółką NOT Informatyka sp. z o.o. i przedyskutować różne warianty rozwoju i dalszego funkcjonowania pomorskich struktur NOT.

BW

Trwa XLV edycja Olimpiady Wiedzy Technicznej

8 stycznia w Domu Technika gościliśmy młodzież, która przystąpiła do zawodów II stopnia (okręgowych) XLV OWT.

Z województwa pomorskiego do zawodów I stopnia przystąpiło 419 uczniów z 27 szkół, co stanowi 5,7% w stosunku do 7312 uczniów z 398 szkół przystępujących do zawodów w całej Polsce.

Do drugiego etapu zakwalifikowało się 17 uczniów z 9 szkół, czyli 2,4% w stosunku do 703 uczniów z całej Polski.

Wyniki zawodów II stopnia poznamy w ostatnich dniach stycznia br.

Finaliści spotkają się w Kaliszu, aby w dniach 12-14 kwietnia przystąpić do zawodów finałowych.

Olimpijczykom życzymy powodzenia, a kolegom z Kalisza równie wspaniałych wrażeń, jakie mieliśmy podczas ubiegłorocznego finału w Gdańsku.

BW

Stowarzyszenia Naukowo-Techniczne PR FSNT NOT

Stowarzyszenie Elektryków Polskich

Pomorska Gala Energetyki - Energetycy dla Niepodległej

Julia Solecka

Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Gdańsk

Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Gdańsk aktywnie włączyło się w obchody uroczystości 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę po 123 latach zaborów, organizując wspólnie **Pomorską Galę Energetyki pod dewizą: Energetycy dla Niepodległej.**

W piątek 19.10.2018 r. w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku odbyły się największe na Pomorzu branżowe obchody odzyskania Niepodległości. Filharmonia znajduje się nieopodal słynnego Żurawia oraz gdańskich spichlerzy, a symboliki temu miejscu dodaje fakt, iż budynek ten był niegdyś elektrownią inicjującą elektryfikację Gdańska.

Pomorska Gala Energetyki składała się z:

- konferencji historycznej opisującej najważniejsze momenty historii z uwzględnieniem wkładu Energetyków,
- wystawy upamiętniającej Energetyków zasłużonych w odbudowę Rzeczypospolitej Polskiej oraz z ekspozycji elektroenergetycznych,
- Gali na której uczczono pamięć energetyków i przyznano nagrody branżowe,
- uroczystej kolacji i balu.

Konferencja Historyczna

Tematyka Konferencji historycznej podczas Pomorskiej Gali Energetyki, skupiała się głównie na rozwoju elektryki w XX w. w Polsce. Zagadnienia obejmowały również ważne aspekty współczesnej elektroenergetyki. Podczas Konferencji swoje prelekcje wygłosili także przedstawiciele firm partnerskich.

Program Konferencji Historycznej:

- Ołowianka – koto zamachowe gdańskiej energetyki K. Świtlik
- Początki energii prosumenckiej w XIX w. w aspekcie działań elektryków na rzecz Niepodległej Polski Z. Filingier
- Alfons Hoffmann i Kazimierz Kopecki – pionierzy polskiej elektroenergetyki J. Marecki
- Wyłączniki wysokiego napięcia w stuleciu niepodległej Polski dr inż. P. Budziński, Siemens AG

- Odbudowa Rzeczypospolitej na Pomorzu poprzez elektryfikację J. Pirsztel
- Rozwój transportu zelektryfikowanego w Trójmieście i nie tylko J. Czucha, K. Karwowski, J. Skibicki
- 100 lat elektryki w polskim przemyśle okrętowym R. Białek, T. Piotrowski
- ZPUE S.A. – 30 lat innowacji J. Chilicki, ZPUE S.A.

Wszystkie referaty historyczne można przeczytać naszej stronie internetowej: gala.sep.gda.pl

Wystawa upamiętniająca oraz ekspozycja elektroenergetyczna

W skład wystawy wchodziły ekspozycje muzealne - mierniki oraz mundur energetyka z początku XX-w. Za udzielenie ekspozycji z Muzeum Energetyki Pomorza Środko-

wego dziękujemy Oddziałowi Koszalińskiemu Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Gala i Przyznanie Nagród Branżowych

Uroczyste otwarcie Gali rozpoczęło się od przemowy Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich O. Gdańsk Pana Stanisława Wojtasa, który powitał wszystkich obecnych i podziękował za tak liczne przybycie. Następnie Głos zabrał Przemysław Minkowski - Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Pomorskiej Gali Energetyki. Krótkie przemówienie wygłosił również Pan Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, Pan Profesor Roman Śmierchalski.

Następnie odbyło się wręczenie nagród branżowych dla wiodących przedsiębiorstw w czterech kategoriach:

Pierwszą Kategorią, w której przyznawane były nagrody to **Działalność Proekologiczna**.

Nagroda przyznawana za działania na rzecz ochrony środowiska, z uwzględnieniem stosowania nie ingerujących w środowisko rozwiązań technicznych w branży. Nagroda także za dbanie o postawę proekologiczną wśród pracowników, stanowiącą wzór dla innych przedsiębiorstw - nagrodę otrzymała GRUPA ENERGA.

Druga kategoria, w której przyznawane były nagrody to **Innowacje w Energetyce**.

Nagroda przyznawana pionierowi z zakresu polskiej myśli technicznej, który swoimi badaniami i wdrażanymi pomysłami przyczynia się w znaczny sposób do rozwoju branży elektroenergetycznej - nagrodę otrzymał ZPUE SA.

Kolejną kategorią, w której przyznawane były nagrody to **Rozwój Kadry Inżynierskiej**

Dla przedsiębiorstwa inwestującego w swoje kadry techniczne, dbającego o stałe podwyższanie kwalifikacji i wiedzy specjalistycznej, w myśl że największym kapitałem są ludzie - nagrodę otrzymała ELFEKO SA.

Ostatnią kategorią, w której toczyła się rywalizacja to **Złoty Partner SEP O. Gdańsk**

Otrzymała firma która od lat wspiera Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Gdańsk w celach statutowych takich jak propagowanie wiedzy technicznej, integrowanie środowiska branżowego i kształcenie przyszłych pokoleń inżynierów - nagrodę otrzymała PGE ENERGIA CIEPŁA SA.

Kolejnym punktem wydarzenia, był występ ściśle nawiązujący do miejsca, w którym odbywała się uroczystość. Filharmonia Bałtycka to idealne miejsce do występu muzycznego, dlatego też został zaproszony Akademicki Chór Politechniki Gdańskiej wraz z Dyrygentem Panem Mariuszem Mróz.

Akademicki Chór Politechniki Gdańskiej zaśpiewał:

- „Rota”,
- „Marsz pierwszej brygady”,
- „Maki”,
- „Z Dymem Pożarów”,
- „O Ziemi Polska”.

W szczególny sposób dziękujemy Panu Adamowi Rynkowskiemu, za wsparcie SEP przy występie chóru Politechniki Gdańskiej, celem upamiętnienia i wyrażenia szacunku dla wszystkich, którzy walczyli o odzyskanie Niepodległości przez naszą Ojczyznę.

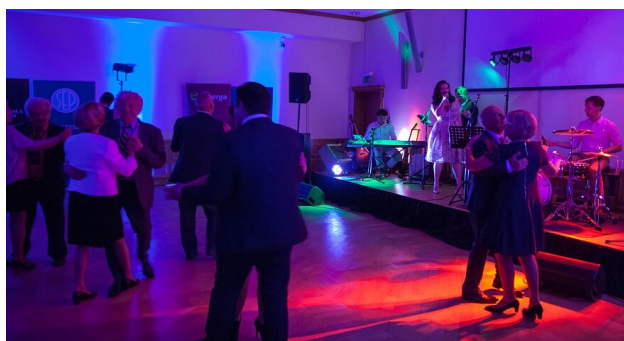
Uroczysta Kolacja

Po oficjalnych obchodach, nadszedł czas na uroczystą kolację. W tle można było podziwiać prezentację składającą się ze zdjęć z kolejnych etapów elektryfikacji w XX w. przy muzyce z epoki.

Bal wraz z udziałem zespołu muzycznego

Kolejną atrakcją wieczoru był występ „Kapeli Muzycznego Niepokoju”. Zespół zapewnił gościom doskonałą zabawę, przy muzyce na żywo, aż do późnych godzin wieczornych.

Zdjęcia: Katarzyna Sadłucka

XX Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka

Katarzyna Sadłucka

*Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Gdańsk*

W dniach 22-25 listopada 2018 r. w Szczecinie odbyły się XX Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka. W wydarzeniu wzięła udział siedmioosobowa delegacja ze Studenckiego Koła SEP Politechniki Gdańskiej. Podczas konferencji, studenci uczestniczyli między innymi w spotkaniu z Prezesem Stowarzyszenia Elektryków Polskich dr inż. Piotrem Szymczakiem oraz w panelu dyskusyjnym na temat energii konwencjonalnej i odnawialnej, a także wykładach o elektromobilności i energii wiatrowej. W czasie ODME jak zawsze odbyła się również Liga Elektryka, zaś zwieńczeniem konferencji był uroczysty bankiet.

W trakcie czterodniowego wydarzenia miało również

miejsce posiedzenie Studenckiej Rady SEP, będącej przedstawicielem młodzieży akademickiej zrzeszonej w SEP. W trakcie SRK odbyło się głosowanie w sprawie wyboru Zarządu SRK. Z radością możemy poinformować że kol. Julia Solecka z Oddziału Gdańsk SEP została Sekretarzem SR na najbliższą kadencję. Na Przewodniczącego SR został wybrany Jakub Głuchowski z Oddziału Poznańskiego, a na Wiceprzewodniczącego Maciej Burnus z Oddziału Krakowskiego.

Zdjęcia: Lidia Kawka, AK SEP przy Politechnice Poznańskiej

Stypendium Organizacyjne SEP

Katarzyna Sadłucka

*Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Gdańsk*

Z przyjemnością pragniemy poinformować, iż kol. **Julia Solecka** ze Studenckiego Koła SEP Politechniki Gdańskiej, za swoją działalność na rzecz Stowarzyszenia Elektryków Polskich, otrzymała stypendium organizacyjne dla młodych liderów SEP, przyznane przez ogólnopolski Fundusz Stypendialny SEP. Decyzją Kapituły Funduszu Stypendialnego, przy uwzględnieniu propozycji Zarządu Funduszu, postanowiono przyznać stypendia organizacyjne siedmiu osobom w Polsce. Uroczyste wręczenie dyplomów odbyło się 22 listopada 2018 r. podczas inauguracji XX Ogólnopolskich Dni Młodego Elektryka na Wydziale Elektrycznym Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Zdjęcie: Jarosław Krysiak

„Złote Lwiątko 2018”

mgr Marek Behnke

Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Gdańsk

Jest nam niezmiernie miło poinformować, iż Studenckie Koło SEP PG po raz trzeci z rzędu zostało uhonorowane główną nagrodą, w organizowanym przez Samorząd Studentów Politechniki Gdańskiej plebiscycie „Złote Lwiątko”. Pierwsze miejsce zostało wywalczone w kategorii „Projekt Rozwijający Studentów”, za zorganizowane w maju bieżącego roku 21. Laboratorium Wyjazdowe.

Główną koordynatorką wydarzenia była kol. Natalia Wojciechowska.

Laboratorium Wyjazdowe – organizowane co roku nieprzerwanie od 21 lat – jest kilkudniowym wyjazdem naukowym, w ramach którego członkowie koła oraz inni wyróżniający się studenci odwiedzają firmy, obiekty i instytucje ściśle związane z tematyką elektryki i energetyki w całej Europie. Biorące w wydarzeniu udział osoby mają w ten sposób możliwość zdobycia doświadczenia, w oparciu o wiedzę pozyskaną na uczelni.

„Złote Lwiątko”, które zostały wręczone 8 grudnia br. na dorocznej Gali Aktywności Studenckiej organizowanej przez Samorząd Studentów PG, są nagrodą przyznawaną w dziewięciu kategoriach na podstawie głosowania całej społeczności studenckiej Politechniki Gdańskiej. Plebiscyt ten ma na celu nagradzanie aktywnych studentów, organizacje studenckie i koła naukowe za ich osiągnięcia oraz działalność.

Zarząd Oddziału składa na ręce Prezes SK SEP PG Julii Soleckiej najwyższe wyrazu uznania za sukcesy osiągnięte przez członków koła w roku bieżącym – zarówno te indywidualne jak i zespołowe, czego najlepszym przykładem jest powyższe wyróżnienie.

Zdjęcia: Studenckie Koło SEP PG

Spotkanie świąteczno-noworoczne SEP Oddział Gdańsk

mgr Marek Behnke

Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Gdańsk

W dniu 6 grudnia br. w budynku Domu Technika w Gdańsku miało miejsce spotkanie świąteczno-noworoczne Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddział Gdańsk. Udział w wydarzeniu wzięło niemal 100 uczestników w tym zaproszeni goście na czele z Członkami Honorowymi SEP – **prof. dr hab. inż. Jackiem Marcinkim** oraz **Henrykiem Bajduszewskim**. Spotkanie się w tak liczonym gronie, było idealną okazją do wręczenia listów jubileuszowych oraz wyróżnień dla członków Oddziału, w tym przyznania tytułu „SEP-owca Roku 2018” za całokształt działalności społecznej **kol. Przemysławowi Minkowskiemu**. Wydarzenie to, było także możliwością do złożenia podziękowań wszystkim członkom komitetu organizacyjnego odpowiedzialnego za realizację tegorocznej Pomorskiej Gali Energetyki, zorganizowanej z okazji uczczenia setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Tego dnia wręczono rów-

nież listy gratulacyjne – otrzymali je członkowie zespołu, który we wrześniu br. roku zajął I miejsce w Europie w konkursie International Management Cup 2018.

Zdjęcia: Marta Binkowska, SEP Oddział Gdańsk

Stowarzyszenie Geodetów Polskich

Wystawa „4 BIURKA”

hołd gdańskich geodetów na 100-lecie POLSKIEJ (niepodległej) GEODEZJI

mgr inż. Ryszard Rus

Prezes Stowarzyszenia Geodetów Polskich
Oddział w Gdańsku

Nasz jubileusz to niezwykle święto i wydarzenie w trakcie, którego dokonamy oceny dotychczasowych osiągnięć oraz wyznaczmy nowe cele i zadania. Jubileusz SGP jest podsumowaniem działalności społecznej, organizatorskiej, technicznej i zawodowej geodetów polskich oraz skłania do refleksji, wspomnień i przemyśleń. Minęło 100 lat od kiedy grupa ludzi pełnych zapału powołała do życia na ziemiach polskich w Warszawie pierwszą organizację zawodową geodetów „Związek Geometrów”. W 1914 roku wybuchła I WOJNA ŚWIATOWA z udziałem mocarstw rozbiorowych co doprowadza do rozbudzenia wśród Polaków poczucia tożsamości narodowej. Z inicjatywy geometry przysięgłego II KLASY Zygmunta Majewskiego 6 maja 1916 roku powstaje PIERWSZA, samodzielna organizacja zawodowa geodetów na ziemiach polskich w Warszawie przy ul. Wspólnej 19 pod nazwą "Związek Geometrów".

W dniu 4 stycznia 1919 roku rozpoczyna się w Warszawie Pierwszy Powszechny Zjazd Mierniczych Polskich pod hasłem: „*Być Narodowi użytecznym*” – symbolicznym motto Stanisława Stasica.. Bezpośrednio po zjeździe, został złożony MEMORIAŁ w kancelarii Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego oraz w Prezydium Rady Ministrów z rzeczowym uzasadnieniem potrzeby utworzenia „głównego urzędu mierniczego”. Do Prezydium Rady Ministrów wpłynął również memoriał Koła Inżynierów Mierniczych przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie, który swój projekt zbudował na podobnych zasadach, jak projekt zjazdu. W dniu 16 stycznia 1919 roku Dekretem Naczelnika Państwa utworzono Ministerstwo Robót Publicznych, którego zakres działania określiła ustawa z dnia 29 kwietnia 1919 roku w tym „*wykonywanie pomiarów podstawowych kraju i szczegółowe zdjęcia geometryczne dla sporządzenia map katastralnych*”.

TAK NARODZIŁA SIĘ POLSKA (niepodległa) GEODEZJA
Więcej na www.sgp100lat.pl

Tytułowa ekspozycja składająca się z czterech biurka tj. warsztatów pracy:

1. Mierniczego (przysięgłego) z lat międzywojnia [1919-1939]
2. Mierniczego-Geodety z okresu po II wojnie światowej

Wystawa „4 BIURKA” jest powrotem do przeszłości...

[1945-1969] tzw. gomułkowskie

3. Geodety z czasów PRL [1970-1990] tzw. gierkowskie

4. Współczesnego geomatyka - XXI wiek

których uzupełnieniem są: stół konferencyjny oraz regał, jest... hołdem gdańskich geodetów na 100-lecie POLSKIEJ (niepodległej) GEODEZJI. Jej premiera odbyła się 11 listopada 2018 roku w Państwowych Szkołach Budownictwa (Technikum Geodezyjnym) w Gdańsku (PSB). „Zagraczone” biurka są pełne dokumentów i przyrządów z epoki, a ich uzupełnieniem instrumenty geodezyjne, podręczniki i książki sprzed lat. Ogółem zgromadzono ponad 300 eksponatów.

Wystawa będzie miała charakter objazdowy. Od stycznia 2019 roku miejscem prezentacji będzie Elbląg (firma OPEGIEKA oraz Muzeum Archeologiczno-Historyczne)... PRAPREMIERA... onuce w tle, czyli wystawa „4 biurka” wraca!

<http://gdansk.sgp.geodezja.org.pl/dzialalnosc/informacje-oddzial-w-gdansk/337-prapremiera-onuce-w-tle-czyli-wystawa-4-biurka-wraca>

[*Nota bene: realizacja wystawy odbywa się w ramach wniosku do MNiSzW o finansowanie działalności upowszechniającej naukę [DUN_ID nr 422962 z dnia 30 września 2018 roku] pn. „Wsparcie zadań popularyzatorskich dla osiągnięć naukowo-technicznych w ramach obchodów 100-lecia SGP”*]

Jakość w Pomorskim

Smog a innowacyjna (eko)jakość

Prof. zw. dr hab. Małgorzata Z. Wiśniewska
Przewodnicząca Kapituły
Pomorskiej Nagrody Jakości

Jakość to pojęcie i zjawisko wielowymiarowe. A. V. Feigenbaum określa jakość jako: „zbiorną charakterystykę produktu i serwisu z uwzględnieniem cech marketingu, projektu wykonania i utrzymania, które powodują, że dany produkt i serwis spełniają oczekiwania użytkownika”. Za najważniejszą cechę jakości, wśród zbioru wspomnianych cech uznaje się przy tym bezpieczeństwo, bez którego każda inna cecha traci znaczenie. Bezpieczeństwo to stan, proces, możliwość, cel, do którego się dąży, to również warunek dla nieskrępowanego i swobodnego rozwoju jednostki i społeczeństw. Obecnie, jak w żadnym innym i wcześniejszym okresie jest ono bardzo zagrożone, z względu na smog i skutki zmian klimatu, które stają się nieodwracalne. Fakt ten sprawia, iż nie tylko moda, a bezwzględna koniecznością i zobowiązaniem wobec przyszłych pokoleń, jest wbudowanie w produkt oraz w proces jego wytwarzania, wszelkich możliwych rozwiązań, które pozwolą przynajmniej ograniczyć różne negatywne zjawiska, przekładające się na zły stan powietrza. Jak podkreśla prof. Z.W. Kindzewicz z Poczdamskiego Instytutu Badań nad Konsekwencjami Klimatu, klimat na naszej planecie zmieniał się już wielokrotnie w jej historii, a okresy chłodniejsze przeplatały się z cieplejszymi. Znanca dodaje, że do podstawowych mechanizmów odpowiedzialnych za ten stan rzeczy należą: wahania promieniowania słonecznego, zmiany parametrów orbity ruchu Ziemi wokół Słońca, oscylacje oceaniczne, czyli proces *quasi*-okresowych wahań procesów wymiany ciepła między atmosferą a oceanem, zmiany składu ziemskiej atmosfery (gazy cieplarniane – np. para wodna, dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu), zmiany właściwości powierzchni Ziemi (współczynnik odbicia, retencja wodna, przepuszczalność powierzchni, użytkowanie terenu, roślinność). Pierwsze trzy mechanizmy geofizyczne przebiegają w sposób naturalny, bez udziału człowieka. Na pozostałe dwa wpływ mają zarówno czynniki naturalne (np. erupcje wulkanów), jak i, niestety, działalność człowieka, który, m.in. przyczynia się do powstania smogu. Z tego też powodu, w dzisiejszych czasach zupełnie nowy wymiar ochronie środowiska nadają ze wszech miar pożądane eko-innowacje, które są elementem koniecznej zmiany i reorientacji w pojmowaniu jakości produktów i procesów. Wiąże się je z dyna-

mizacją działalności w kierunku „zielonej gospodarki”. Z założenia prowadzą one do zmniejszenia nakładów materiałowych i energii, jednocześnie podnosząc jakość produktów lub usług. Mogą i powinny być wdrażane na każdej płaszczyźnie – od technologii, przez produkty i usługi, po rozwiązania instytucjonalne, np. w ujęciu organizacyjnym, procesowym, marketingowym. Ich celem jest bowiem szeroko rozumiana poprawa jakości dla większej liczby ludzi (dla społeczności) i zapobieganie antropogenicznemu obciążeniu środowiska. Ich ważną cechą jest kontekst społeczny, kulturowy i etyczny. Wskutek ich rozwoju i wdrażania kreuje się proekologiczne, prospołeczne, prozdrowotne myślenie i działanie, a także zmusza do wartościowania przyjmowanych i istniejących rozwiązań. Nie jest sprawą nową fakt, iż od dawna poszukuje się takich podejść, które w sposób skuteczny zredukują lub zatrzymają zmiany zachodzące w naszym klimacie, w tym ograniczą lub wyeliminują smog. **Budowa „słońca” na Ziemi, elektrowni na orbicie geostacjonarnej czy też ogromnego pasa paneli słonecznych na powierzchni Księżyca, nowatorskie rozwiązania w energetyce wiatrowej....., to tylko wybrane przykłady. Ważne, by nie skupiać się tylko na działaniach post factum, tylko fakty te wyprzedzać, a nawet im zapobiegać. Podobnie zatem, jak w medycynie, tak i z punktu widzenia konieczności obrony przed smogiem należy mieć świadomość, że istnieją cztery sposoby uporania się z problemem: leczenie objawowe, ograniczenie rozprzestrzeniania choroby, ograniczenie występowania jej przyczyn, likwidacja przyczyn. W pierwszym przypadku można, dla przykładu, zastosować eko-innowacje typu: monitoring smogu z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń wczesnego ostrzegania (sensorów, czujników); zaawansowane technologicznie oczyszczacze powietrza ze skutecznym systemem filtrowania – do zastosowania w domach, biurach; maski antysmogowe z technologią filtracyjną niskich oporów oddychania, dostosowujące się do kształtu i ruchów twarzy, kompatybilne z okularami, jeśli użytkownik je musi nosić; specjalistyczne membrany okienne; poduszeczki do wózków chroniące dzieci przed smogiem; ekrany z nanomateriału służące m.in. do produkcji siatek zapobiegających przedostawaniu się smogu przez otwarte okna; przystanki wolne od smogu ze specjalnym układem wentylacyjnym (wyposażonym w filtry na bieżąco oczyszczające powietrze z miejskich zanieczyszczeń). **Drugi przypadek, to np.:** innowacyjne rozwiązania w postaci elektrofiltrów, instalowanych na kominach domów jednorodzinnych, obniżających emisję szkodliwych**

substancji z domowych pieców węglowych nawet o 90% (prace wdrożeniowe nad elektrofiltrami prowadzą aktualnie, m.in. naukowcy z Politechniki Śląskiej); betonowe chodniki, które czyszczą powietrze ze spalin samochodowych (jest to możliwe dzięki zastosowaniu specjalnej mieszanki betonu, która rozkłada szkodliwe cząstki NOx na neutralne związki azotu); instalacje z mchu pochłaniającego smog (*jedna instalacja z mchu neutralizuje tyle samo smogu, co 275 drzew; konstrukcja zainstalowana w Warszawie na Mokotowie wyposażona jest w czujniki kontrolujące rozrost kolonii mchu, system nawadniania i panele słoneczne*). Trzeci przykład rozwiązania, to m.in. modernizacja i docieplanie istniejących budynków z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań izolacyjnych czy piece bezrymowe. Czwarty sposób to działania, metody ukierunkowane na walkę z przyczynami smogu, tkwiącymi w braku działań, w złych nawykach i rozwiązaniach. Mogą nimi być np.: edukacja społeczna, konkursy typu Smogathon (inicjatywa prowadzona przez krakowskich działaczy proekologicznych, w ramach której corocznie się wyłania się przedsiębiorstwa i pomysły ukierunkowane na walkę ze smogiem i jego przyczynami), popularyzowanie idei i budowa domów pasywnych, które minimali-

zują zużycie energii; rezygnacja z wykorzystania paliw kopalnych i przejście na odnawialne źródła energii. Co do produktów – będą to np. samochody napędzane wodorem, wyposażone w ogniwa paliwowe, oferujące zerową emisję spalin; materiały budowlane, wykonane z mieszanki piasku (z gleby laterytovej) wymieszanego z niewielką ilością cementu, przy produkcji których nie są emitowane gazy cieplarniane i nie wyczerpuje się nieodnawialnych zasobów.

Przede wszystkim jednak walkę ze smogiem powinno się zacząć od siebie i dbać o to, by swoiste ekoinnowacje i pomysły wprowadzać we własnym gospodarstwie domowym (np. walka z *casusem* palenia plastikowych butelek) czy na własnym stanowisku pracy. Istotna jest bowiem odpowiednia kultura jakości, w tym kultura ekologiczna, kształtująca się już na poziomie pojedynczego człowieka, konsumenta, obywatela, przedsiębiorcy, menedżera, pracownika, studenta, przedszkolaka, a także chęć poprawy jakości życia, nie tylko pod kątem zaspokojenia własnych potrzeb lecz uwzględniająca dobro kolejnych generacji.

Konkurs o Pomorską Nagrodę Jakości— zakończony nabór wniosków

Zakończyliśmy nabór wniosków do udziału w XXII edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości.

O tytuł Laureata zaważczy ponad 40 przedsiębiorstw i instytucji z województwa pomorskiego. Zgodnie z kalendarzem konkursu, 15 stycznia br. odbyło się pierwsze szkolenie z modelu doskonałości i zasad przeprowadzania procesu samooceny, w którym wzięły udział przedsiębiorstwa, przystępujące do konkursu po raz pierwszy. Drugie szkolenie, w dniu 22 stycznia 2019r. dedykowane jest uczestnikom przystępującym do Konkursu po raz kolejny oraz przedstawicielom przedsiębiorstw, zainteresowanych pogłębieniem swojej wiedzy w zakresie stosowania Modelu Doskonałości PNJ.

Szkolenie poprowadziła Pani mgr Anna Wendt, doktorantka i asystent w Katedrze Zarządzania Jakością i Towaroznawstwa z Wydziału Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej. Pani Anna od blisko pięciu lat jest związana z naszym konkursem, który był przedmiotem jej pracy magisterskiej, a obecnie jest tematem studiów doktorskich.

W chwili obecnej w siedzibach uczestników konkursu trwają procesy samooceny, które zakończą się w pierwszej połowie lutego br. spotkaniami weryfikacyjnymi z audytorem. Kapituła Konkursu o Pomorską Nagrodę Jako-

ści w pierwszych dniach marca podejmie decyzję o wyłonieniu laureatów.

Galę zaplanowano na dzień 7 marca 2019r. - już dziś prosimy Państwa o zarezerwowanie terminu w kalendarzu.

O szczegółach będziemy informować na bieżąco na naszej stronie internetowej.

BW

Loża Ekspertów

Propozycje Zmian Istniejącego Modelu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Kierunku GOZ

Część II – Istotne ograniczenie emisji – kierunek GOZ

dr hab. inż. Sławomir Stera
mgr Dorota Stera
 STERA INTERNATIONAL

Autorzy wygłosili referat na temat modelu gospodarki odpadami podczas Konferencji „Zeroemisyjna Gospodarka Odpadami – czy to możliwe?”

Wprowadzenie

Znaczenie podstawowych pojęć w GOZ:

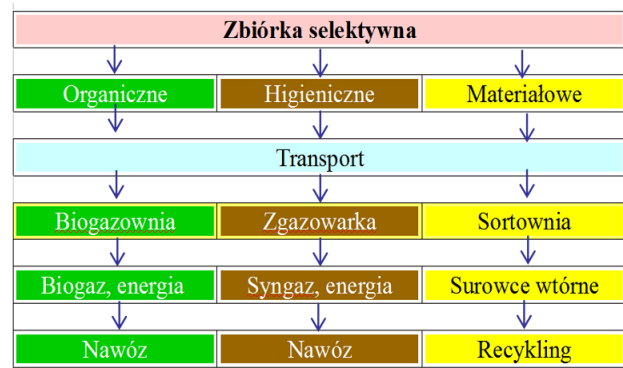
- zbiórka selektywna (segregacja) to podział na grupy materiałowe,
- sortowanie jest to podział odpadów (ze zbiórki selektywnej) wg rodzajów materiałów, z których są one wykonane, w wyniku sortowania odzyskuje się materiały stanowiące surowce wtórne,
- recykling jest procesem powtórnego wytworzenia z surowca wtórnego tego samego (z butelki - butelka) lub innego produktu,
- recykling organiczny (fermentacja metanowa lub tlenowa) jest procesem rozkładu materii organicznej przy użyciu mikroorganizmów prowadzącym do uzyskania substancji użyźniającej glebę (+ metanu).

Zasadniczą sprawą jest uzyskanie poziomu deklarowanego zbiórki selektywnej gdyż, jak opisano w części pierwszej niniejszego opracowania, odbiega on znacznie od poziomu uzyskiwanego w rzeczywistości.

We wspomnianym opracowaniu opisano jak, wg autorów, można istotnie podwyższyć poziom rzeczywistej zbiórki selektywnej.

W odpadach komunalnych znajduje się szereg rozmaitych materiałów, które przy odpowiednim sortowaniu, ewentualnym myciu i przeróbce mogą stać się surowcami wtórnymi dla wielu gałęzi przemysłu. Odpady komunalne powstają w sposób ciągły, więc selektywna ich

Zbiórka selektywna w GOZ – zgodna z technologią przetwarzania poszczególnych grup OKS

Rys. 1 Technologie przetwarzania poszczególnych grup odpadów

zbiórka oraz odpowiednie przetwarzanie może zapewnić stały dopływ surowców wtórnych na rynek i znacznie ograniczyć korzystanie z surowców pierwotnych.

Prekursor GOZ – sortownie EKO-AB.

Są nimi domki EKO AB w Płocku oraz mini-Pszoki w Nakle n. Notecią. Pomysłodawcą opatentowanego kontenera do sortowania odpadów, ustawianego w miejsce tradycyjnych altan śmieciowych jest mgr inż. Andrzej Bartoszkiewicz.

Ręczna zgniatarka

Stelaże do worków

Mycie odpadów

Rys. 2 Widok sortowni EKO AB i jej wyposażenia

System EKO AB jest przeznaczony dla blokowisk. Jego innowacyjnymi osiągnięciami są:

- Wizja gospodarczego wykorzystania odpadów,
- Naturalny podział na grupy odpadów: z kuchni, z łazienki i pozostałe do sortowania,
- Brak konieczności mycia odpadów przed wyrzuceniem ich,
- Odbiór zużytego sprzętu AGD, a nawet wizja reperatury starych mebli i urządzeń,
- Odbiór odpadów niebezpiecznych (zużyte baterie, świetlówki, żarówki, leki) itp.,
- Utworzenie nowego zawodu – sortowacz odpadów,
- Wizja sieciowej gospodarki odpadami „Śmieci w Eko-Sieci”.

Pierwsze wdrożenie nastąpiło w Płocku w firmie EKO-MAZ w 2009 roku. Zbudowano tam 8 mini-sortowni. Każda z nich (4 x 6 m) była wyposażona w prąd, wodę oraz odprowadzenie ścieków i obsługiwała do 800 mieszkańców. Odpady BIO i higieniczne gromadzono w szafie chłodniczej. Częstotliwość wywozu surowców wtórnych i balastu w zależności od potrzeby. W 2012 roku sortownie bilansowały się przy zatrudnieniu jednej osoby na zmianę (praca na dwie zmiany).

Wyniki EKO-MAZ (2012 r.):

Fracja organiczna 20 – 25%
 Surowce wtórne 40 – 45%
 Balast (w tym higieniczne) 35%

Ponieważ odpady „materiałowe” stanowią ok. 50% masy odpadów, uzyskano odzysk surowców wtórnych na poziomie 80-90%, tj. najwyższy ze znanych systemów sortowania.

Tabela 1. Zalety i wady sortowni EKO AB

Zalety	Wady
Odpady są sortowane na bieżąco, brak odorów, na osiedlu porządek. Najwyższej jakości surowce wtórne. Pozytywne oddziaływanie na środowisko oraz edukacyjne. Doskonałe warunki pracy sortowaczy. Nowe miejsca pracy. Bilansowanie kosztów	Z założenia praca 1 osoby na zmianę (ze względów BHP możliwość stosowania tylko prostych mechanizmów), w przypadku choroby lub urlopu pracownika sortownia jest zamknięta, spada efektywność sortowania. Wszystkie odpady są dostarczane do sortowni w pojemnikach, (trudno je wciągnąć, zajmują miejsce, kłopotliwe wyjmowanie odpadów z dolnej części pojemnika). Sortownia jest również magazynem (stelaże z workami na odpady, szafa chłodnicza), dużo miejsca zajmuje część socjalna. Konieczny częsty odbiór surowców wtórnych. Brak stołu sortowniczego – konieczność częstego roznoszenia niewielkich porcji surowców wtórnych do odpowiednich worków.

Podczas chorób sortowaczy i ich urlopów odpady nie są sortowane, lecz są wywożone do RIPOK-u tworząc wraz z odpadami higienicznymi balast.

W Nakle n. Notecią istnieją dwa systemy odbioru odpadów, inny w zabudowie wielorodzinnej (wzorowany na

Rys. 3 Przyjmowanie odpadów w mini-Pszoku

systemie EKO AB), a inny w jednorodzinnej.

W zabudowie wielorodzinnej jest 10 mini-Pszoków, do których mieszkańcy odnoszą odpady „suche”, gdzie są sortowane na 16 frakcji handlowych czystych, najwyższej jakości surowców wtórnych. Ogromnym usprawnieniem jest przejrzystość odbioru odpadów oraz pełne panowanie nad strumieniami odbieranych odpadów.

W zabudowie jednorodzinnej jest stosowany „workowy” sposób odbioru odpadów zbieranych selektywnie.

Są one przetwarzane w firmie zewnętrznej – poza gminą. Odpady zmieszane z całej gminy (w tym odpady „mokre”) są przewożone do Ripoku.

Odpady zmieszane z całej gminy (w tym odpady ‘mokre’) są przewożone do Ripoku.

Sortownia SDS (Smart Deep Sorting)

Analiza wad systemu EKO AB doprowadziła do opracowania i zgłoszenia w UPRP opisu patentowego eliminującego je. Dotyczą one głównie wyposażenia sortowni w stoły sortownicze w blatach których są otwory lub wycięcia, przez które spadają określone frakcje handlowe surowców wtórnych do worków lub pojemników znajdujących się pod blatami.

Odpady są dostarczane na stoły sortownicze za pomocą urządzeń mechanicznych, lub spływają nań z wyżej umieszczonego pojemnika.

Osoba sortująca najpierw wybiera ze strumienia odpadów te z nich, które mogą być wykorzystane po raz kolejny. Jest to frakcja najwyższej oceniana nie tylko w hierarchii postępowania z odpadami przez dyrektywę odpadową, lecz również przez zwykłych ludzi.

Kolejnym etapem jest wyjęcie opakowań oraz innych odpadów papierowych i odłożenie ich na boczny stół. Pozostałe odpady są dzielone na dwie grupy: brudne i czyste. Odpady brudne są kierowane do mycia mechanicznego, czyste są sortowane. Osoba sortująca przesuwając je do wybranych otworów w blacie, przez które spadają do worków albo innych pojemników ustawionych pod stołem sortowniczym lub rurami spływają do pojemników ustawionych pod podłogą/na zewnątrz sortowni. Surowce

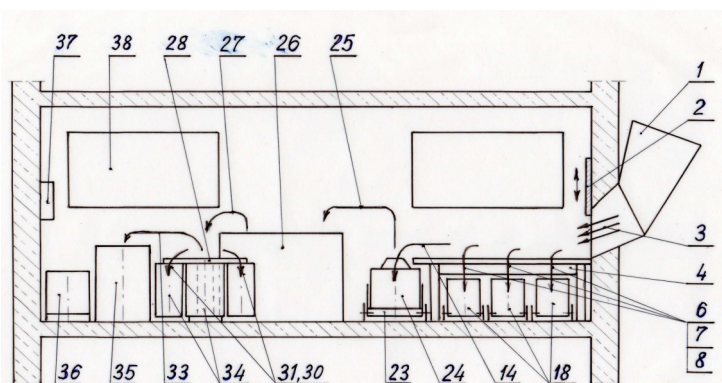

Fig.1

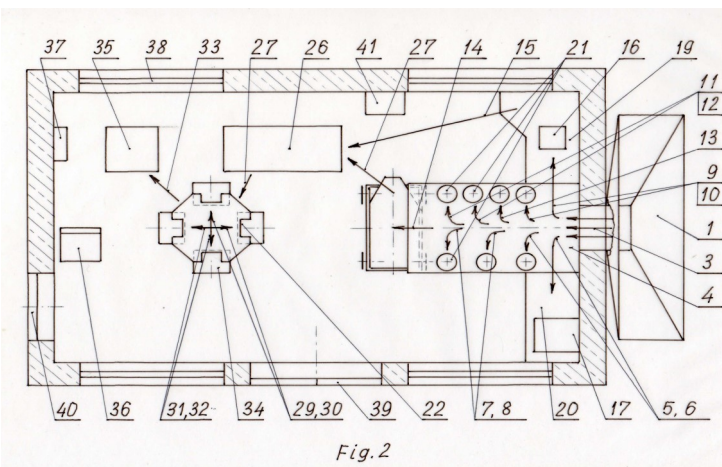

Fig.2

Rys. 4 – rysunki (Fig 1, Fig 2) załączone do zgłoszenia patentowego

wtórne są pakowane w paczki i ważone w sortowni lub w magazynie.

Sortownia doświadczalna

Rys. 5 Elementy sortowni doświadczalnej w czasie pracy: zasobnik na odpady (zdjęcie po lewej stronie); ten sam zasobnik po podniesieniu zastawki i przekazaniu części odpadów na stół sortowniczy (zdjęcie powyżej); urządzenie do mycia – wanna z hydro-masażem.

Rys. 6 Stół sortowniczy pierwszy (po lewej), widok na worki przeznaczone dla poszczególnych frakcji surowców wtórnych (u góry).

Przy pojedynczym stole mogą pracować dwie lub trzy osoby. Szacuje się, że jedna ekipa na jedną zmianę będzie w stanie rozsortować odpady 'wytworzone' przez 2000 – 3000 mieszkańców tworząc strumień wysokiej jakości surowców wtórnych.

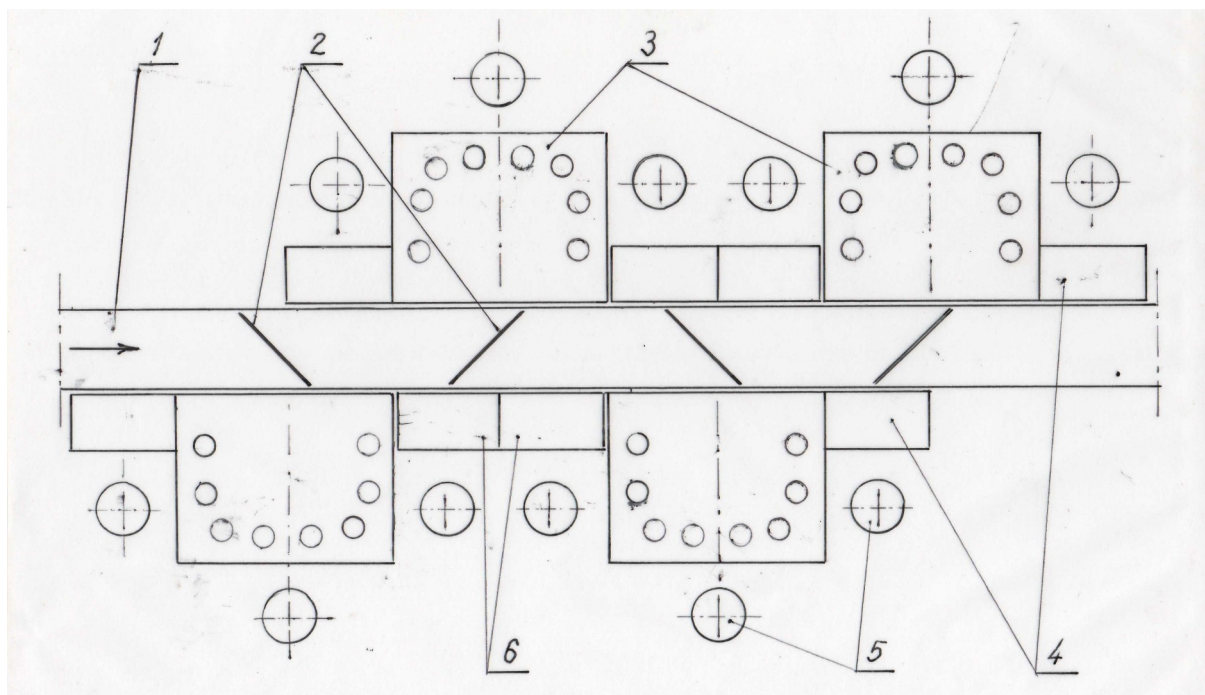
Pojedynczy stół to jeden moduł, a tych modułów może być wiele.

Odpady są kierowane z przenośnika [1] na stół [3] za pomocą kierownicy (przegrody) [2], która może być unoszona lub obracana.

1 – przenośnik; 2 – kierownica; 3 - stół sortowniczy;

4 - stół pomocniczy; 5 - fotel; 6 - pojemnik lub stół

Na stole [3] surowce wtórne są przesuwane do otworów, przez które spadają do pudeł lub worków pod stołem.

Rys. 7 Widok z góry na sortownię SDS do obsługi 10 tys. osób (na jedną zmianę)

Rys. 8 Przykłady przedmiotów, które zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami zostały wydzielone do powtórnego użycia.

Rys. 9 Umyte butelki po mleku po płytkim i głębokim sortowaniu

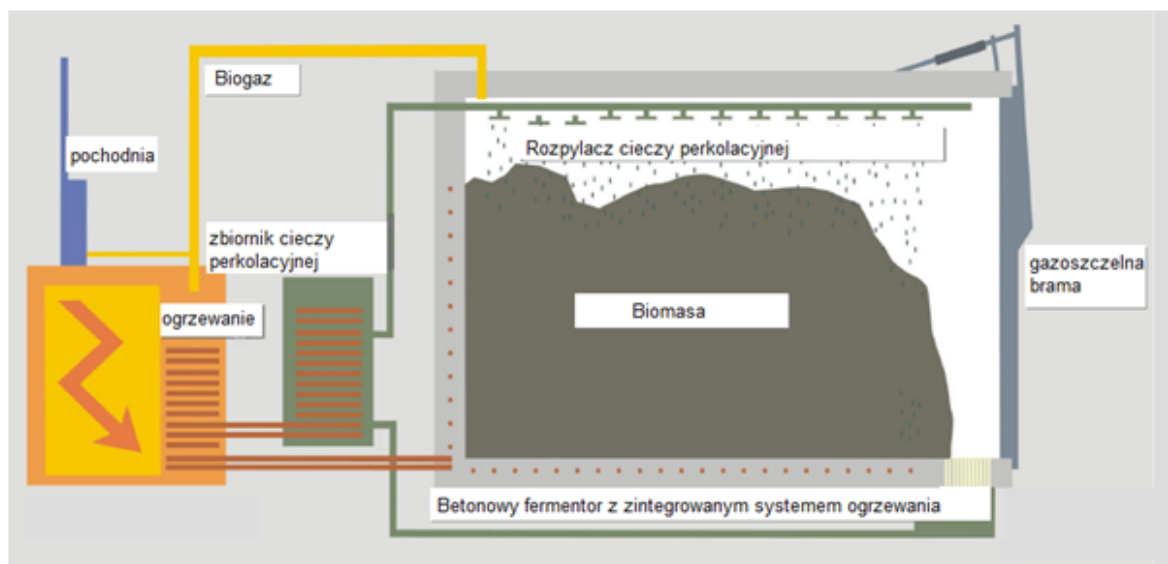
Biogazownia modułowa

Będzie przyjmowała wszystkie odpady BIO bezpośrednio z transportu. Biogazownia będzie wyposażona w jednostki typu garażowego. Będzie ona przystosowana do fermentacji suchej (16-40% s.m.) z reaktorami perkolacyjnymi pracującymi w temperaturze mezofilnej (ok. 37°C) z okresowym napełnianiem poszczególnych reaktorów. Substratami będą odpady organiczne oraz osady stałe z oczyszczalni ścieków.

Będzie wyposażona w układ kogeneracyjny (silnik gazowy + generator prądu) oraz układ ogrzewania sortowni, biogazowni i magazynu. Urządzenia te, wraz z piecem zgazowującym, będą umieszczone w pomieszczeniu działu energetycznego.

Reaktor to żelbetowy prostopadłościan z dużą, gazoszczelną bramą do załadunku; Funkcję mieszania spełnia cyrkulacja cieczy procesowej, którą spryskiwane są odpady;

Reaktory perkolacyjne

Rys. 10 Schemat biogazowni perkolacyjnej

Podczas załadowywania komory odpadami uprzednio zaszczepia się je biomasą z innego bioreaktora i pozostawia do fermentacji; metanowej 1 miesiąc w temperaturze około 37°C. Proces fermentacji Odcieki zbierane z dna komory są recyrkulowane;

Ciecz ta umożliwia rozprzestrzenienie się flory bakteryjnej i rozprowadzanie rozpuszczalnych związków organicznych przyspieszając ich rozkład;

System wyposażony jest w dwa źródła ciepła: wymiennik w zbiorniku cieczy oraz wbudowaną instalację w konstrukcję boksu.

Biogazownie są pomieszczeniami zamkniętymi i nieprzyjemne zapachy mogą pojawić się tylko w czasie załadunku odpadów BIO. Jeśli biogazownie zostaną zainstalowane w terenach słabo zaludnionych i po stronie odwietrznej wsi lub osady, to nie zostaną one przez mieszkańców zauważone. Optymalnym miejscem wydaje się teren oczyszczalni ścieków lub najbliższe jej sąsiedztwo.

Zalety

- prosty załadunek (ładowacz typu „tur”);
- wykonanie modułowe;
- niewrażliwy na zanieczyszczenia, niskie zużycie części mechanicznych;
- prostota systemu, niskie koszty inwestycyjne;
- przyjmuje odpady bez obróbki wstępnej, wydajność zależy od jakości wsadu.

Czas trwania procesu fermentacji będzie wykorzystywał około 30% ciepła wytworzonego w układzie kogeneracji. Przed rozładunkiem reaktora reszta pofermentacyjna może przejść proces higienizacji tj. podgrzania do temperatury około 65°C i przetrzymywania w niej przez kilka godzin.

Reszta pofermentacyjna przed wywiezieniem na pola powinna przejść proces dojrzewania w warunkach atmosferycznych przez okres 4 miesięcy. W pobliżu biogazowni trzeba zapewnić niezbędny teren na jej składowanie. Po tym okresie będzie doskonałym nawozem rolniczym.

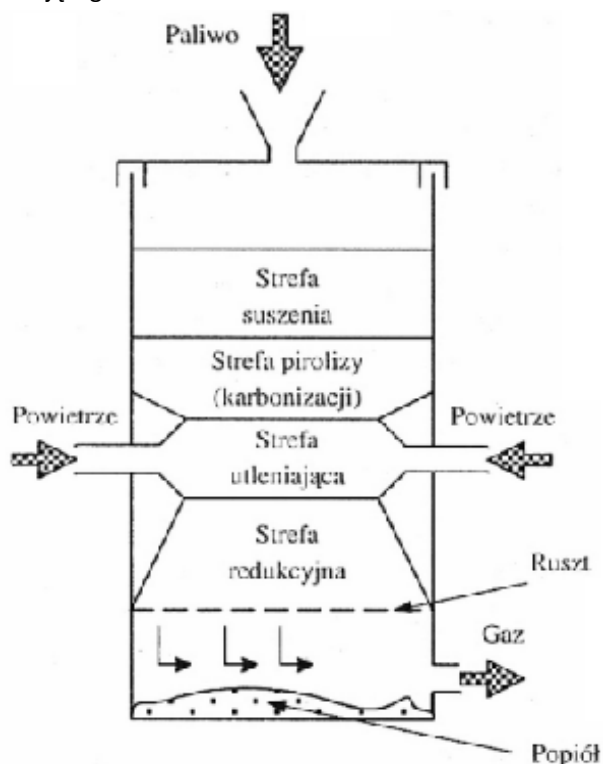
Rys. 11 Dojrzewanie reszty pofermentacyjnej w pryzmach

Reaktory mają być załadowywane jednorazowo, po czym przez miesiąc ma trwać proces fermentacji – produkcji biogazu. Po np. tygodniu będzie napelniany kolej-

ny reaktor. Trzeba uzgodnić pojemność roboczą oraz liczbę niezbędnych reaktorów i zbiorników biogazu a także wyposażenie oraz charakterystykę działu energetycznego. Dział ten będzie bardzo istotny ze względu na koszty eksploatacyjne zakładu, szczególnie zimą. Wszystko wskazuje na to, że zakład będzie samowystarczalny energetycznie, a nadwyżki Ee będą sprzedawane lub zagospodarowywane do celów produkcyjnych, które dopiero się pojawiają.

Zgazowanie frakcji higienicznej (w jednostkach modułowych)

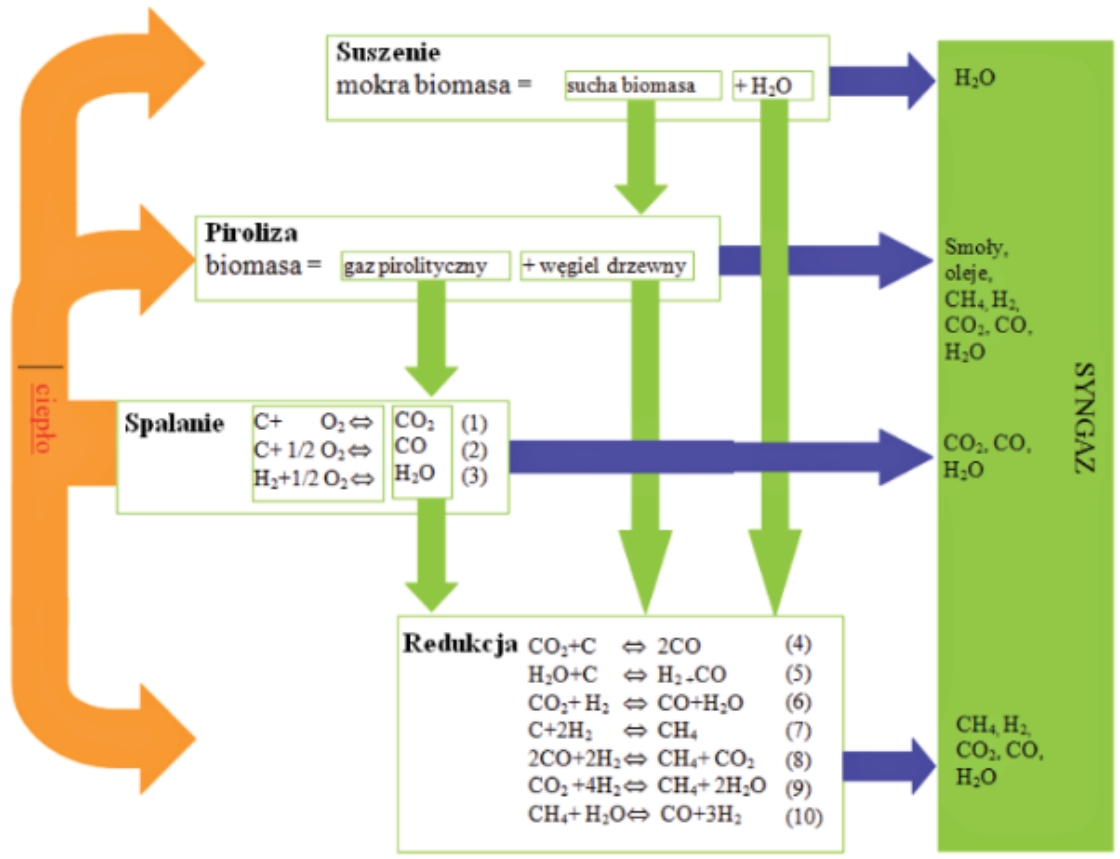
Technologia zgazowania jest znana od bardzo dawna. W wielu miastach już przed drugą wojną światową istniały gazownie, w których otrzymywano gaz palny z węgla koksującego.

Rys. 12 (po lewej) Pionowa współprądowa komora zgazowania ze złożem stałym.

Obecnie technologia zgazowania jest intensywnie rozwijana, ponieważ jest ona wyjątkowo korzystna w przypadku wykorzystania odpadów jako paliwo. Z jednej tony odpadów otrzymujemy od 1000 m³ przy systemie zgazowania tlenem, do 2000 m³ gazu w metodzie powietrzno-parowej. Jest to co najmniej pięciokrotnie mniej niż ilość spalin powstałych przy tradycyjnym spalaniu. Oczyszczanie gazu przed jego spalaniem jest dużo korzystniejsze od oczyszczania spalin. Gaz powstały na skutek zgazowania jest wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej Ee i energii cieplnej Ec.

Prosta, niezawodna konstrukcja, możliwość pracy w zakresie 20-120% mocy znamionowej. Optymalnie – zgazowanie plazmowe.

Rys. 13 Reakcje chemiczne w poszczególnych strefach zgazowarki

Transport odpadów

Zgodnie z Ustawą do RIPOK-u muszą trafiać odpady zmieszane oraz odrzut z procesu sortowania.

Odpady zbierane selektywnie mają trafiać do instalacji odzysku i unieszkodliwiania, a więc do sortowni, biogazowni i do zgazowania. W wielu przypadkach będą to instalacje znacznie mniejsze od obecnie istniejących.

Założenia: Odpady nie są zgniatane. Pojazdy muszą być przystosowane do odbioru odpadów zarówno w workach, jak i z pojemników, jak również do odbioru w tym samym czasie rozmaitych grup odpadów. Transport na

krótsze odległości. Zwiększona częstotliwość odbioru odpadów, **szczególnie organicznych i higienicznych**. Rozładunek odpadów bezpośrednio w miejscu przeznaczenia tj. w biogazowni, sortowni lub przy zgazowarce.

Ze względów ekologicznych, społecznych oraz ekonomicznych bardzo korzystne byłoby stosowanie samochodów napędzanych gazem lub z napędem elektrycznym. Ten ostatni wiązałby się ze zbudowaniem szeregu punktów szybkiego ładowania akumulatorów nie tylko w miastach, lecz również na terenie całego kraju.

Rys. 14 Samochody i przyczepy muszą być przystosowane do przewożenia ładunków objętościowych

System TSBM Complex

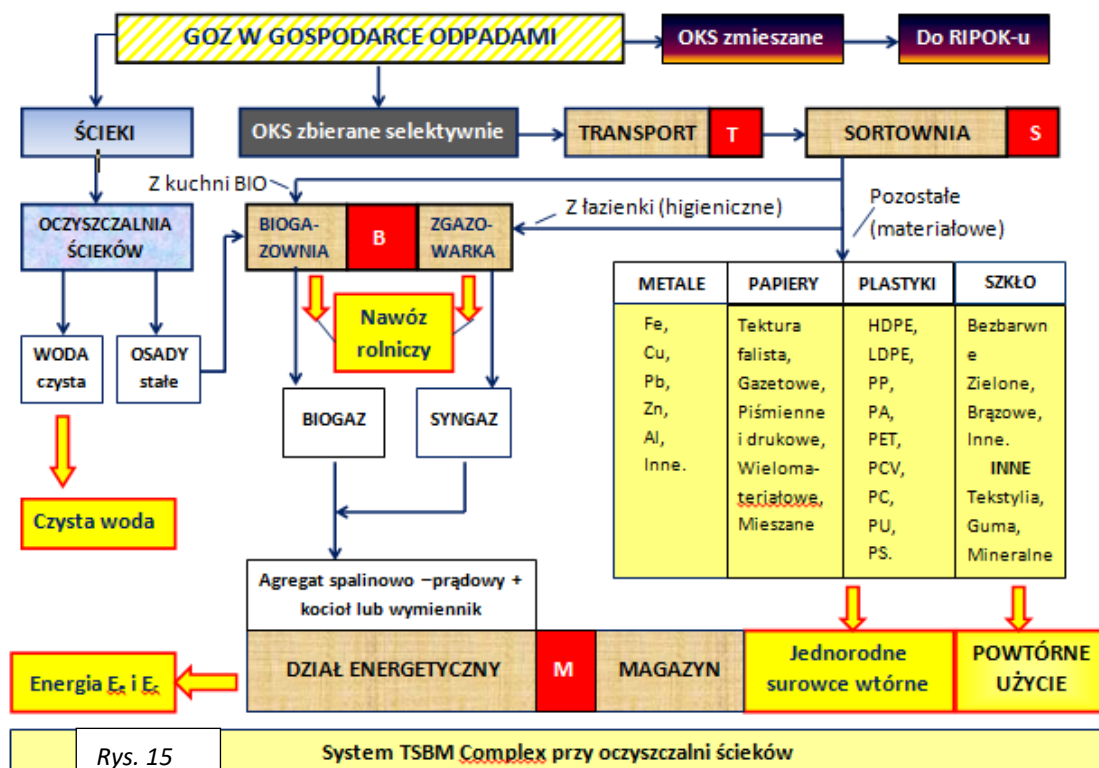
Przedstawiony na rys. 13 system TSBM Complex składa się z kilku działów **T** – to dział transportu, **S** – to sortownia **SDS** (Smart Deep Sorting), **B** – to biogazownia oraz zgazowarka, **M** – to magazyn surowców wtórnych.

W przypadku, gdy w gminie obecnie nie ma możliwości sortowania odpadów, to powołanie jednostki TSMB Complex wiąże się z uzyskaniem wielu korzyści ekologicznych, socjologicznych, finansowych i prestiżowych, jak:

- uniknięcie wywożenia odpadów poza teren gminy (niższe koszty, ekologia);

- produkcja nawozu dla rolnictwa;
- nowe, trwałe miejsca pracy;
- lokalnie 'produkowane' surowce wtórne – szanse na rozwój małych przedsiębiorstw,
- dodatkowe wpływy do kasy gminnej.

Należy liczyć się z tym, że z chwilą, gdy strumienie surowców wtórnych zaczną trafiać na rynek, pojawią się firmy spekulacyjne starające się wykupić je za niewielką część ich wartości, aby dobrze na nich zarobić (na przykład poprzez doprowadzenie do postaci granulatu, czyli do postaci w jakiej są sprzedawane surowce pierwotne).

Wnioski

1. TSBM Complex zapewnia wypełnienie wszystkich dyrektyw UE dotyczących:

- postępowanie zgodne z hierarchią określoną w dyrektywie ramowej,
- zrezygnowanie ze składowania odpadów organicznych,
- pełen recykling odpadów organicznych w biogazowniach,
- utylizację odpadów higienicznych w zgazowarce,
- odzyskiwanie w ponad 90% odpadów materiałowych,
- produkcję w gminie E_e i E_c z OZE,
- utworzenie w kraju systemu energetyki rozproszonej, zwiększającej bezpieczeństwo energetyczne kraju.
- **oraz daje korzyści dla gminy:**

- nowe, trwałe miejsca pracy (w tym dla osób wykluczonych),
- surowce wtórne – podstawę do rozwoju małych przedsiębiorstw,
- dodatkowe wpływy do kasy gminnej.

2. Początek drogi – zbiórka selektywna i odbiór odpadów

Zbiórka selektywna jest sprawą zasadniczą. Kluczowym w zbiórce selektywnej jest

wydzielenie odpadów organicznych oraz higienicznych ze względu na odmienne technologie ich przetwarzania. Trzecią grupą są odpady pozostałe – do sortowania. Na więcej pojemników w mieszkaniach zwykle miejsca nie ma. Czwartą grupą, jeśli jest ona do zaakceptowania przez mieszkańców, jest szkło – ze względu na bezpie-

czeństwo pracy osób odbierających odpady, a przede wszystkim sortujących je.

Odbiór odpadów, a ściślej **bliska współpraca firmy odbierającej i gminy** jest bardzo istotna ze względu na efektywność zbiórki selektywnej. Konieczne jest prowadzenie okresowych kontroli odbieranych odpadów.

Istotną sprawą jest **właściwe rozplanowanie odbioru** poszczególnych grup **odpadów**. Częsty odbiór odpadów organicznych i higienicznych (oczekiwania mieszkańców), lecz również ciągła praca sortowaczy.

Odpady **zbierane selektywnie** będą przewożone **do** gminnego **TSBM Complex**. Odpady organiczne bezpośrednio do biogazowni, higieniczne do zgazowania, a pozostałe do sortowni.

3. Biogazownia modułowa

Pierwsze **źródło gazu**, które może być wykorzystywane **do produkcji Ee oraz Ec**, a więc dla energetyki rozproszonej z OZE. Równocześnie **źródło** doskonałego **nawozu dla rolnictwa**.

Szansa dla powszechnej akceptacji biogazowni i dla **rozwoju biogazowni rolniczych**.

4. Modułowy układ zgazowania opcjonalnie plazmowego.

Drugie **źródło gazu**, które może być wykorzystywane **do produkcji Ee oraz Ec**, a więc dla energetyki rozproszonej z OZE. Również **źródło nawozu dla rolnictwa**.

Zastosowanie palników plazmowych umożliwiłyby **rozwoj technologii plazmowej** i dołączenie do grupy państw najbardziej rozwiniętych w tej dziedzinie.

5. Sortownia modułowa SDS

Jest jedynym rozwiązaniem umożliwiającym odzyskanie materiałów **do powtórnego użycia**.

Zapewnia łatwy **podział na dowolną liczbę frakcji** handlowych **surowców wtórnych**.

Tworzy miejsca **pracy dla osób starszych**, niepełnosprawnych i wykluczonych.

Dalsze potencjalne miejsca pracy **w recyklingu surowców wtórnych**, przy wykorzystaniu nawozów i nadwyżki energii **w produkcji ogrodniczej** itp.

6. Transport odpadów

Do RIPOK-u wywożone w tradycyjnych śmieciarkach tylko **OKS zmieszane**, które powinny stanowić < 20% całej masy odpadów z dążeniem do całkowitego ich wyeliminowania.

Odpady zbierane selektywnie powinny być przewożone wyłącznie **samochodami** i przyczepami przeznaczonymi **do przewozu ładunków objętościowych**.

Ze względów ekologicznych oraz ekonomicznych bardzo korzystne byłoby stosowanie **samochodów elektrycznych**. Naturalną sprawą byłoby zbudowanie szeregu **punktów szybkiego ładowania akumulatorów** – zarówno dla potrzeb przewozu odpadów, jak i innych użytkowników samochodów o napędzie elektrycznym. Punkty ładowania akumulatorów powiązane z przygotowaniem posiłku stworzyłyby **nowe miejsca pracy**, szczególnie na wsiach oraz w miejscach atrakcyjnych turystycznie.

Klub Technika NOT

Kontynuując temat gospodarki odpadami, 27 listopada 2018 r. na zaproszenie Portu Czystej Energii uczestnicy wyjazdu technicznego zorganizowanego w ramach Klubu Technika zwiedzili Zakład Utylizacyjny sp. z o.o.

W wyjeździe wzięło udział 21 osób.

Spotkanie zostało podzielone na 2 części: w pierwszej części - wewnątrz budynku- wyświetlono prezentację na temat działalności i funkcjonowania Zakładu Utylizacyjnego, podejmowanych przedsięwzięć i realizowanych projektów.

Następnie uczestnicy mieli okazję zwiedzić część terenu Zakładu Utylizacyjnego oraz zwiedzić sortownię.

Podczas wizyty dzielono się spostrzeżeniami na temat skomplikowanego systemu monitoringu pracy urządzeń Zakładu, organizacji pracy i panującego ładu.

Wyobrażenie, że Zakład Utylizacyjny to hałda odeszło w

niebyt- wszędzie dało się zaobserwować celowość i doskonałą koordynację działań.

BW

KONFERENCJA

Zarządzanie jakością w opiece medycznej. Dokąd zmierzamy?

24 stycznia 2019 roku, Dom Technika NOT w Gdańsku

Wydarzenie jest kontynuacją zapoczątkowanych w IV kwartale 2016 roku spotkań, poświęconych zagadnieniom związanym z jakością w opiece medycznej. Pierwsza konferencja odbyła się w dniu 7 listopada 2016 roku, gromadząc szerokie gremium prelegentów i liczne grono słuchaczy.

Dyskusja na temat zarządzania jakością służyć ma identyfikacji problemów i wypracowaniu mechanizmów, które pozwolą na podniesienie jakości w opiece zdrowotnej, co w konsekwencji służyć ma zarówno poprawie realizacji świadczonych usług jak i zwiększeniu bezpieczeństwa pacjenta.

Wierzymy, że to spotkanie przyniesie wymierne efekty.

ORGANIZATOR KONFERENCJI

Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku

PATRONAT HONOROWY

Okręgowa
Izba Lekarska
w Gdańsku

PATRONAT MEDIALNY

Program doskonalenia jakości - rok po wdrożeniu w podmiotach leczniczych podległych SWP

Beata Lewkowicz

Departament Zdrowia Urzędu

Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

W Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, w Regionalnym Programie Strategicznym w obszarze zdrowia „Zdrowie dla Pomorzan” przyjęto do realizacji trzy zobowiązania. Jednym z nich jest wdrożenie w jednostkach wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym lub właścicielem jest Województwo Pomorskie, Wieloletniego planu działań w zakresie doskonalenia jakości rzeczywistej usług zdrowotnych. W celu realizacji powyższego zobowiązania, podjęto następujące działania.

Uchwałą nr 243/334/14, z dnia 11 marca 2014 roku, zmienioną Uchwałą nr 149/16/15, z dnia 17 lutego 2015 roku Zarząd Województwa Pomorskiego powołał Grupę Roboczą w celu opracowania i wdrożenia wieloletniego „Programu doskonalenia jakości w jednostkach wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym jest SWP”.

W skład Grupy Roboczej weszli przedstawiciele różnych środowisk - podmiotów leczniczych, korporacji wybranych zawodów medycznych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych i uczelni wyższych.

W dniu 24 października 2017 r. Zarząd Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 1156/277/17 przyjął „Program doskonalenia jakości w jednostkach wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym lub właścicielem jest Województwo Pomorskie”.

Celem Programu jest wprowadzenie niezbędnych rozwiązań usprawniających oraz podjęcie działań doskonalących jakość usług zdrowotnych w następujących obszarach:

1. Informacja o organizacji pomorskiego systemu zdrowia.
2. Dostępność świadczeń.
3. Ciągłość leczenia i opieki.
4. Bezpieczeństwo pacjenta w procesie leczenia.
5. Prawa pacjenta.
6. Relacje personel medyczny – pacjent.
7. Opinie o jakości udzielanych świadczeń.

Każdy obszar definiuje poszczególne działania, które w sposób szczegółowy opisują oczekiwane efekty z

wdrożenia, kryteria oceny, podmiot realizujący, potencjalne źródło finansowania oraz wskazują podmiot monitorujący realizację danego działania.

Program objął swoim zasięgiem wszystkie jednostki wykonujące działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym lub właścicielem jest Województwo Pomorskie.

W przypadku szpitalnych spółek zdrowotnych, wdrożenie Programu jest jednym z celów zarządczych, który został postawiony zarządowi spółek.

Za sprawne wdrożenie poszczególnych działań zawartych w Programie, odpowiedzialne są:

- specjalnie powołane w podmiotach leczniczych Zespoły,
- powołana Uchwałą nr 327/318/18 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 3 kwietnia 2018 r. Grupa Ekspertów ds. monitorowania postępów z wdrożenia „Programu doskonalenia jakości w jednostkach wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym lub właścicielem jest Województwo Pomorskie”,
- powołana Uchwałą nr 328/318/18 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 3 kwietnia 2018 r. Grupa Koordynatorów ds. wdrożenia „Programu doskonalenia jakości w jednostkach wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym lub właścicielem jest Województwo Pomorskie”.
- Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w ramach nadzoru właścicielskiego przy współpracy z Departamentem Społeczeństwa Informacyjnego i Informatyki.

W grudniu 2018 r. przeprowadzono w podmiotach leczniczych audyt zewnętrzny, mający na celu zweryfikowanie stopnia wdrożenia poszczególnych działań, wypracowanych na łamach w/w Programu.

Program ma charakter wieloletni, a jego realizacja będzie podlegała corocznej ocenie przez Zarząd Województwa.

Rola Samorządu Zawodowego w systemie zdrowia

Dariusz Kutella

Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej
w Gdańsku

Samorząd Zawodowy lekarzy w Województwie Pomorskim to Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku i jej dwie delegatury w Słupsku i Elblągu. Wszyscy lekarze zatrudnieni w systemie ochrony zdrowia są członkami Izby lekarskiej. Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku zajmuje się reprezentowaniem i ochroną zawodu lekarza. Odbywa się to poprzez udział samorządu lekarskiego w procesie legislacyjnym, uczestniczeniu naszych przedstawicieli w komisjach konkursowych i egzaminacyjnych, radach naukowych, uchwalanie stanowisk, przedstawianie poglądów środowiska lekarzy oraz lobbowanie spraw lekarskich w różnych gremiach zarówno politycznych jak i na forach innych samorządów i instytucji zaufania publicznego. Funkcjonując w Unii Europejskiej, poprzez swoich przedstawicieli, mamy wpływ na tworzenie prawa unijnego w sprawach funkcjonowania systemu zdrowia.

Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku ma prawo reprezentować środowisko lekarskie przed organami państwa. Odbywa się to poprzez opiniowanie projektów ustaw dotyczących wszystkich kwestii obejmujących cały obszar ochrony zdrowia. W szczególności wykonywania zawodu lekarza, kształcenia przed i podyplomowego, funkcjonowaniu podmiotów leczniczych, polityki lekowej, działalności izb lekarskich również pielęgniarek i położnych, weterynarii i aptekarzy.

Wielkim problemem w procesie legislacyjnym dla Izb lekarskich jest duża ilość aktów prawnych napływających w krótkim czasie z narzuconym terminem do opiniowania, który jest niemożliwy do wykonania. Problem ma Naczelna Izba Lekarska, która mając parę dni na opinię nie może skorzystać z okręgowych Izb polegając wyłącznie na osobach pracujących w NRL.

Pomimo tych trudności i napisaniu wielu opinii do projektów ustaw i rozporządzeń, głos Samorządu w niewielkim stopniu brany jest pod uwagę. Przegrywamy z ekonomią, politycznymi poglądami interesami

innych grup społecznych które osiągają sukces strajkując, paląc opony, bądź w inny sposób wyrażając swoje niezadowolenie

Media publiczne są miejscem występowania członków samorządu jako reprezentantów całego środowiska lekarskiego. Za ich pośrednictwem przekazywane są informacje o wszystkich wydarzeniach, które niepokoją pacjentów w procesie leczenia i sposobach ich poprawy. Szkoda, że mało kto interesuje się długofalowymi sposobami poprawienia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia – są za mało spektakularne – przez to niemedialne. Sukces natomiast bardzo szybko jest zapominany i traktowany jak kranik z ciepłą wodą – jest dobrze.

Kontakty przedstawicieli samorządu z lekarzami europejskimi poprzez organizacje międzynarodowe pozwalają na wymianę doświadczeń w sprawach legislacyjnych, prowadzenie współpracy w bieżącej organizacji opieki medycznej.

Samorząd stoi na straży prawidłowości wykonywania zawodu przez lekarzy i lekarzy dentyistów poprzez organy Rzecznika Odpowiedzialności zawodowej i Sąd Lekarski. Wszystkie zgłaszane do Izby przypadki nieprawidłowego funkcjonowania lekarzy w ochronie zdrowia rozpatrywane są przez te dwa organy. Pozwala to wykluczyć tzw. „czarne owce” zarówno z systemu ochrony zdrowia jak ze środowiska lekarskiego.

Przedstawiciele samorządu lekarskiego pełnią funkcje w różnych gremiach i organizacjach regionalnych i państwowych wpływając na ich politykę, kreują poglądy i przedstawiają stanowiska inicjowane przez środowisko. Jest jeszcze wiele zagadnień którymi samorząd się zajmuje poprzez swoich przedstawicieli mających wpływ na ochronę zdrowia w pomniejszany sposób. Przedstawione przeze mnie są najważniejsze i pozwalają kształtować ochronę zdrowia.

24.01.2019
GDAŃSK

MATERIAŁY KONFERENCYJNE

Zarządzanie jakością w opiece medycznej. Dokąd zmierzamy?

Rola Państwowej Inspekcji Sanitarnej w podnoszeniu jakości opieki medycznej

Tomasz Augustyniak

*Pomorski Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny*

Jakość w opiece medycznej i jakość świadczeń medycznych jest jednym z głównych problemów funkcjonowania współczesnej opieki zdrowotnej. Znaczenie jakości oraz jej rola dla tzw. rynku opieki medycznej ciągle rośnie, głównie za sprawą postępującej standaryzacji, zindywidualizowanego podejścia do pacjentów a także ich oczekiwań. Interdyscyplinarny charakter zagadnienia jakim jest pojęcie zarządzania jakością w opiece medycznej jest nie tylko wyzwaniem dla menadżerów jednostek ochrony zdrowia i pracowników tych podmiotów, którzy jak powszechnie wiadomo mają w tym zakresie rolę wiodącą. Jest on także olbrzymim wyzwaniem dla organów kontroli tego swoistego rynku, niezwykle specyficznych usług, realizowanych przez podmioty funkcjonujące często w niezwykle skomplikowanym otoczeniu zewnętrznym. Zasadniczą kwestią otoczenia zewnętrznego sprzyjającego płynnym procesom zarządzania jakością w sposób szczególny jest względna stabilność wymagań z prawnych w jakim przychodzi im funkcjonować, które w sposób istotny wpływać mogą zarówno na zagadnienie jakości w procesie udzielania świadczeń medycznych oraz na sam proces zarządzania tą jakością.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest instytucją powołaną do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w kontekście prowadzonych działań zapobiegających powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych, nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieny pracy, warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach użyteczności publicznej (w tym w szczególności w obiektach, w których udzielane są świadczenia

zdrowotne), warunkami higieny środowiska, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, higieny radiacyjnej, działalności oświatowo-zdrowotnej i sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Szeroki zakres zadań ustawowych Inspekcji dotyczy zatem sfery nadzoru nad działalnością podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w kontekście aspektów jakościowej zgodności prowadzonej przez nie działalności z wymaganiami przepisów obowiązującego prawa, rekomendacji oraz aktualnych wskazań wiedzy medycznej.

Szczegółowo przedmiotem nadzoru organów Inspekcji Sanitarnej nad podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych jest w szczególności dostosowanie ich infrastruktury do szczegółowych regulacji prawnych w tym zakresie, nadzór nad jakością wody, szeroki zakres nadzoru nad systemem kontroli zakażeń szpitalnych oraz kwestie związane z procedurami procesów dezynfekcji i sterylizacji. Państwowa Inspekcja Sanitarna nadzoruje także ochronę radiologiczną w medycznych pracowniach rentgenowskich, zasady zbiorowego żywienia oraz warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy wraz z nadzorem nad chemikaliami. Szczególny zakres nadzoru ex ante stanowi zapobiegawczy nadzór sanitarny prowadzony przez Inspekcję na etapie planowania i realizacji inwestycji infrastrukturalnych podmiotów leczniczych. Sprzężenie pomiędzy zakresem realizowanego nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad działalnością podmiotów świadczących usługi opieki medycznej a standardami akredytacyjnymi jest więc oczywiste.

„Just culture” jako czynnik służący bezpieczeństwu pacjenta i jakości w opiece medycznej

Prof. dr hab. Małgorzata Z. Wiśniewska
Uniwersytet Gdański

Avedis Donabedian, twórca nowoczesnego systemu poprawy jakości w opiece zdrowotnej, definiuje jakość usług medycznych jako ten rodzaj opieki, w którym maksymalizuje się mierzalne dobro pacjenta, biorąc pod uwagę równowagę oczekiwanych korzyści i strat towarzyszących procesowi opieki we wszystkich jego elementach. Równie cenną definicję, koncentrującą się korzyściach dla pacjenta, podaje Wspólna Komisja Akredytacyjna Organizacji Opieki Zdrowotnej (JCAHO - *Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations*). W myśl założeń tej instytucji jakość to stopień w jakim każda usługa świadczona pacjentowi, dostarczana zgodnie z aktualnym stanem wiedzy, podnosi prawdopodobieństwo uzyskania pożądanego wyniku opieki i redukuje prawdopodobieństwo niepożądanych rezultatów, przy obecnym stanie wiedzy. Jak można wywnioskować, w procesie leczenia pacjenta oraz w ramach szeroko rozumianej opieki wartością priorytetową i nie podlegającą dyskusji jest bezpieczeństwo. To warunek konieczny każdego działania prowadzonego wobec pacjenta, przekładający się nie tylko na jego zdrowie, ale również na zaufanie wobec podjętych procedur leczenia, wobec personelu medycznego, ale także na ogólne postrzeganie jakości danej placówki leczniczej oraz systemu opieki zdrowotnej. Z tego też powodu, w kontekście bezpieczeństwa pacjenta, ważne jest zwrócenie uwagi na problem zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych, a w szczególności na konieczność ich raportowania oraz analizowania. Nie jest to możliwe bez stworzenia warunków sprzyjających wykształceniu kultury bezpieczeństwa pacjenta, a w szczególności zjawiska o nazwie „just culture”, niestety bardzo jeszcze słabo rozpoznanego i nierozumianego w naszym kraju. Za twórcę idei „just culture” uważa się amerykańskiego specjalistę od zarządzania ryzykiem - Davida Marxa (aktualnie prezesa Outcome Engineering, firmy doradczej w Dallas, w Stanach Zjednoczonych), który jako pierwszy w drugiej połowie lat 90. XX wieku zwrócił uwagę na poważne konsekwencje błędu ludzkiego popełnianego przez personel medyczny. Jego doświadczenie związane z rozpoznawaniem tego problemu w obszarze opieki zdrowotnej, pozwoliło mu i jego zespołowi poszerzyć spektrum swoich zainteresowań oraz badań na

inne branże, jak lotnictwo, kolejnictwo czy transport morski. „Just culture” rozumie się jako „kulturę sprawiedliwości” lub, częściej, „kulturę sprawiedliwego traktowania”. Definiowana jest ona, m.in. jako: „filozofia oceniania swoich czynów połączona z umiejętnością wyciągania wniosków i dzielenia się nimi ze środowiskiem” (*Mainka J., Czym jest Just Culture, „Przegląd Lotniczy Aviation Revue” 2009, nr 3, s. 38-41*); „kultura, która pozwala odróżnić działania odpowiedzialne od nieodpowiedzialnych” (*Havinga J., Dekker S., Just Culture: Reporting, the Line and Accountability “Journal of Aviation Management” 2014, pp. 47-56*); „atmosfera zaufania, w której ludzie są zachęceni do dostarczania niezbędnych informacji związanych z bezpieczeństwem, ale w której są również czytelne zasady, pozwalające nakreślić granice pomiędzy zachowaniem dopuszczalnym i niedopuszczalnym; kultura, w której wszyscy pracownicy są zachęceni do przekazywania informacji związanych z bezpieczeństwem i czują się z tym komfortowo” (*Improving just culture. Working Paper. A39-WP/193, International Civil Aviation Organization, 2016; https://www.icao.int/Meetings/a39/Documents/WP/wp_193_en.pdf*).

Mając powyższe na uwadze można więc zauważyć, iż kultura sprawiedliwego traktowania – „just culture” w odniesieniu do bezpieczeństwa pacjenta, to element kultury organizacyjnej placówki medycznej, czyli zbiór norm, wartości i założeń, wspólnie dzielonych przez jej członków, pozwalających im odróżnić zachowania bezpieczne od zagrażających bezpieczeństwu pacjenta, w tym klimat służący dzieleniu się wiedzą i raportowaniu na temat zdarzeń niepożądanych, które mogą powodować lub powodują powstanie zagrożenia dla tego bezpieczeństwa. Celem „just culture” jest upowszechnianie postawy zgłaszania błędów przez osoby, które same je popełniły, do których się przyczyniły lub za które odpowiedzialność ponoszą ich koledzy z pracy. Zgodnie z ideą „just culture”, takie osoby są przy tym chronione przed postępowaniami wszczynanymi przeciwko nim przez pracodawcę oraz przed wszelkimi konsekwencjami lub postępowaniami sądowymi w związku z niezamierzonymi błędami, z wyjątkiem przypadków umyślnego, rażącego niedbalstwa, wyraźnie

stwierzonego jako takie. Można dodać, że kultura sprawiedliwego traktowania wymaga też swoistej kultury zaufania. Kultura taka to reguły, które nakazują traktować zaufanie i wiarygodność jako wartości, a ufność wobec innych i wywiązywanie się ze zobowiązań - jako normy właściwego postępowania (Sztompka P., *Zaufanie. Fundament Społeczeństwa, Znak, Kraków 2007, s. 300*).

Nadrzędnym warunkiem wdrożenia „just culture” jest przełamanie istniejących barier mentalnych, które tworzą się na gruncie lęku przed ukaraniem, przed krytyką, przed podważeniem nieomyślności. To, z kolei, wymaga nieustannej pracy nad tworzeniem szeroko rozumianej kultury bezpieczeństwa pacjenta oraz – ogólnie, kultury jakości w danej placówce medycznej.

Samorząd Zawodowy w sprawowaniu pieczy nad należy- tym wykonywaniem zawodów Pielęgniarki i Położnej

Anna Czarnecka

*Przewodnicząca Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku*

Ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych powołała do życia i zadań korporację zawodową pielęgniarek i położnych, której bardzo istotnym substratem są jej członkowie: pielęgniarki, pielęgniarze, położne, położni, oraz podmiot działań pielęgniarskich, czyli pacjenci. Działalność samorządu bowiem bezpośrednio dotyczy obszaru działań pielęgniarek i położnych, a pośrednio – naszych podopiecznych. Praca pielęgniarek i położnych determinuje los pacjenta, dlatego bardzo ważne są warunki jej wykonywania, czyli bezpieczeństwo w jak najszerzym jego znaczeniu, mające bezpośredni wpływ na jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych. Im lepsze warunki, tym większe bezpieczeństwo: mniej zakażeń, powikłań, zdarzeń niepożądanych, a nawet mniejsza śmiertelność. Dowodzi tego nie tylko empiria, potwierdzają to także liczne wyniki badań naukowych na świecie, w UE, a teraz i w Polsce.

Samorząd pielęgniarek i położnych został powołany dla reprezentowania zawodowych, społecznych i gospodarczych interesów tych zawodów. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (nowelizacja) wskazuje, iż Samorząd Zawodowy pielęgniarek i położnych reprezentuje osoby wykonujące zawody pielęgniarki i położnej oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku, zrzeszająca blisko 13 tysięcy pielęgniarek, pielęgniarzy i położnych, z wielkim zaangażowaniem realizuje swoje zadania we współpracy z wszystkimi instytucjami, którym los pacjenta jest bliski i dla których jest ważny.

Zarządzanie jakością w opiece medycznej jest niezwykle ważnym, wręcz kluczowym elementem stanowią-

cym wspólny mianownik działań Samorządu Zawodowego pielęgniarek i położnych oraz realizatorów świadczeń medycznych, gdyż jedynie prawidłowa organizacja pracy może zapewnić bezpieczeństwo wykonywania naszych profesji, współpracy w zespołach interdyscyplinarnych etc. Należy pamiętać, że **BEZPIECZNA REALIZACJA ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH ZAPEWNIĄ BEZPIECZEŃSTWO ZARÓWNO WYKONAWCOM TYCH ŚWIADCZEŃ, JAK I ŚWIADCZENIOBIORCOM, CZYLI PACJENTOM.**

Dlatego Przewodnicząca Anna Czarnecka przedstawiła szereg możliwości i działań prowadzonych przez lata przez OIPIP w Gdańsku oraz tych planowanych na rzecz pozyskania odpowiedniej ilości kadry pielęgniarskiej poprzez poprawę warunków płacy i pracy, które będą motywowały do pozyskiwania nowej kadry pielęgniarskiej, a także do zatrzymania obecnej w kraju i w zawodzie. Jest to niezwykle ważne działanie, gdyż trzeba wiedzieć, że **BEZPIECZNA REALIZACJA ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH NIE BĘDZIE MOŻLIWA BEZ PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH, KTÓRYCH BRAKI KADROWE ZACZYNAJĄ STANOWIĆ POWAŻNY PROBLEM I WYZWANIE.**

Podsumowując: inwestując w jakość, trzeba inwestować nie tylko w budynki i sprzęt, lecz także w ludzi – w profesjonalistów udzielających świadczeń zdrowotnych, w naszą wiedzę, odpowiedzialność i siły dawane pacjentom 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu i 365 dni w roku. Kraje UE drenują nam potężną liczbę pielęgniarek, a my musimy zrobić wszystko, by odwrócić ten trend. Stąd ogromne zaangażowanie i determinacja naszego Samorządu Zawodowego w działaniach na rzecz poprawy warunków pracy (właściwe normy zatrudnienia i kwalifikacje), co zapewni należyte wykonywanie naszych profesji.

Medycyna Wrażliwa Kulturowo

Katarzyna Kałduńska

Pielęgniarka

Pomorskie Hospicjum dla Dzieci

Postępujący proces globalizacji na świecie powoduje rekonfigurację zachowań społecznych nawet w małych i stabilnych społeczeństwach. Zwiększona migracja ludności prowadzi do wzrostu różnorodności wśród ludzi także w Polsce. Stawia to przed medycyną nowe wyzwanie poszanowania ludzkich przekonań. Aby to osiągnąć konieczny jest rozwój kompetencji kulturowych personelu medycznego. Opieka szpitalna i hospicyjna powinna sprostać wymaganiom i potrzebom globalnej społeczności. Jednocześnie ważne jest, aby dążyć do osiągnięcia takiego stanu wielokulturowości społeczeństw, w którym podstawą będzie poszanowanie

uniwersalnych zasad etycznych.

Jaka jest medycyna wrażliwa kulturowo?

Medycyna wrażliwa kulturowo to medycyna otwarta, tolerancyjna i wychodząca naprzeciw przekonaniom pacjentów różnych wyznań, budująca zaufanie i relacje.

Postaram się odpowiedzieć na pytanie czy opieka medyczna w Polsce jest na to gotowa i czego de facto oczekują od nas medyków osoby z różnych kultur i religii.

NOTATKI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KONFERENCJA

Zarządzanie jakością w opiece medycznej. Dokąd zmierzamy?

24 stycznia 2019 r.

Dom Technika NOT w Gdańsku, ul. Rajska 6 (Sala Teatralna)

PROGRAM

10:30 - 11:00

REJESTRACJA

11:00

OTWARCIE KONFERENCJI

Hanna Zych-Cisoń, Wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Pomorskiego
Prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko, Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

REFERATY

11:15 - 11:45

Program doskonalenia jakości – rok po wdrożeniu w podmiotach leczniczych podległych SWP

Beata Lewkowicz - Departament Zdrowia UMWP, Krzysztof Wójcikiewicz – Wiceprezes ds. medycznych Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o.

11:45 - 12:00

Rola Samorządu Zawodowego w systemie zdrowia

Dariusz Kutella - Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Gdańsku

12:00 - 12:15

Drogi i możliwości doskonalenia jakości w opiece medycznej

Elżbieta Rucińska-Kulesz - Dyrektor Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia

12:15 - 12:30

Rola Państwowej Inspekcji Sanitarnej w podnoszeniu jakości

Tomasz Augustyniak - Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

12.30 - 13.00

PRZERWA

13:00 - 13:15

„Just culture” w podmiotach leczniczych jako przejaw dojrzałości jakościowej

Prof. dr hab. Małgorzata Wiśniewska - Uniwersytet Gdański

13:15 - 13:30

Samorząd Zawodowy w sprawowaniu pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów Pielęgniarki i Położnej

Anna Czarnecka - Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku

13:30 - 13:45

Wielokulturowość w opiece medycznej

Katarzyna Kołduńska – Pomorskie Hospicjum dla Dzieci

13:45 - 14:00

Ilość kontra jakość? Wielowymiarowość sztuki kształtowania dobrej opieki zdrowotnej

dr Tadeusz Jędrzejczyk, Gdański Uniwersytet Medyczny, Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej

14:00 - 14:15

Działania antykorupcyjne i RODO w jednostkach ochrony zdrowia

Jerzy Halicki - Auditor Wiodący PRS Certyfikacja

14:15

DYSKUSJA

14:45

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

BIULETYN INFORMACYJNY POMORSKIEJ RADY FSNT NOT W GDAŃSKU

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Jan Bogusławski, inż. Paulina Orłowska, mgr Barbara Wiśniewska

Kontakt z Zarządem i Biurem Pomorskiej Rady:

Gdańsk, ul. Rajska 6; tel. +48 58 321 84 84; e-mail: sekretariat@gdansk.enot.pl, www.gdansk.enot.pl

Opinie zawarte w artykułach przedstawiają poglądy autorów. Pomorska Rada nie ponosi za nie odpowiedzialności.

